

Škofja Loka
dz 0
MOZAIK
2017

070 489(497.4Železniki)

120170218,2

COBISS c

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

MOZAIK

2

Letnik 37
April 2017

ustvarjamo gibanje

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

Razvoj četrte generacije sesalnih enot
Podelitev Domelovih nagrad
Intervju z dobitnikom zlatega priznanja za
inovativnost
Aktivnosti tima za promocijo zdravja
Intervju z Lidijo in Janezom Lotričem

Glasilno podjetje DOMEL

Romana Lotrič
Glavna urednica

Zime je konec in začela se je pomlad! Kaj to pomeni? Prebujanje narave, več gibanja na prostem, izleti ob koncih tedna – aktivnosti v polnem razmahu.

Beseda urednice	2
Uvodnik	3
Kratke novice	4
Večje gradbeno-obrtniške investicije	6
Četrta generacija sesanih enot	8
Nova rotorska in statorska linija	10
Računalništvo v oblaku	11
Podelitev Domelovih nagrad	12
Intervju z dobitnikom zlatega priznanja za inovativnost v letu 2016	14
Postopek odločanja o začasni nezmožnosti za delo	15
Na obisku v GKN DRIVELINE	16
Napredni elektronsko komutirani pogon za inteligentni pralni stroj	17
Novozaposleni	18
SMED-delavnica na liniji Hoyer	19
Aktivnosti »Tima za promocijo zdravja«	20
Lotrič Lidija in Janez	22
Sproščeno vzdušje zaposlenih na Soriški planini	24
Na gregorjevo v Železnike	26
Nesojena veterinarika	27

V polnem razmahu pa so tudi aktivnosti v podjetju. Za realizacijo zastavljenih ciljev smo odgovorni vsi, vsak posameznik prispeva delček k uspehu in rezultatu. Odgovornost je tudi vrednota, ki jo imamo zapisano v našem poslanstvu.

V poletnih mesecih se bodo izvajala gradbena dela na lokaciji Otoki, kjer je predvidena preureditev uvoza, križišča, dvorišča ter transporta. Dela se nadaljujejo tudi na lokaciji Trata in Reteče. Projekt, ki ga predstavljamo tokrat, je razvoj četrte generacije sesalnih enot, ki porabijo manj električne energije in so okoljsko prijaznejše. V obratovanju je tudi nova rotorska in statorska linija.

V mesecu marcu smo podelili Domelove nagrade za inovativnost za leto 2016. Priznanja in nagrade so prejeli posamezniki in skupine, ki so v preteklem letu s svojimi predlogi najbolj prispevali k uresničitvi predlogov in izboljšav. Zlati nagrajenec je za razvoj krmiljenja večjega števila motorjev z eno elektroniko postal Mirko Gaser.

Pišemo o različnih aktivnostih, ki potekajo v podjetju. Spomnili smo se tudi na naše upokojece, ki nam vedno znova postrežejo z zakladnico svojih spominov.

Za konec pa razvedrilne teme: o vzdušju s tekme na Soriški planini, spuščanju gregorčkov in še kaj.

Uredniški odbor vam želi prijetno pomladno branje.

DOMEL®

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Železniki, d.o.o.
Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo podjetja Domel d.o.o.
naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
tel.: 04 51 17 173, fax: 04 51 17 106, e-mail: ales.markelj@domel.com
Odgovorni urednik: Aleš Markelj
Glavna urednica: Romana Lotrič

Člani odbora: Tadeja Bergant, Barbara Debeljak, Nataša Dolenc, Nina Drol, Anita Habjan, Danica Jelenc, Štefka Jeram, Janja Kozjek, Aleksander Volf, Marija Demšar, Matej Galjot, Roman Megušar, Zoran Abram
Foto: Anita Habjan, Barbara Debeljak, Zoran Abram, Andrej Tarfila, Karmen Nastran, Matej Galjot, Danica Jelenc, Erika Teropšič, Eva Magda Demšar, Arhiv Lidija in Janez Lotrič, arhiv Domel
Grafično oblikovanje: Klemen Budna/GTO Košir; Lektorica: Majda Tolar;
Tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2017, Številka 2; Letnik 37; Izvodov: 1850
Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Na naslovnici: Po dežju, (foto Barbara Debeljak)

Jožica Rejec
Direktorica - CEO

Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci!

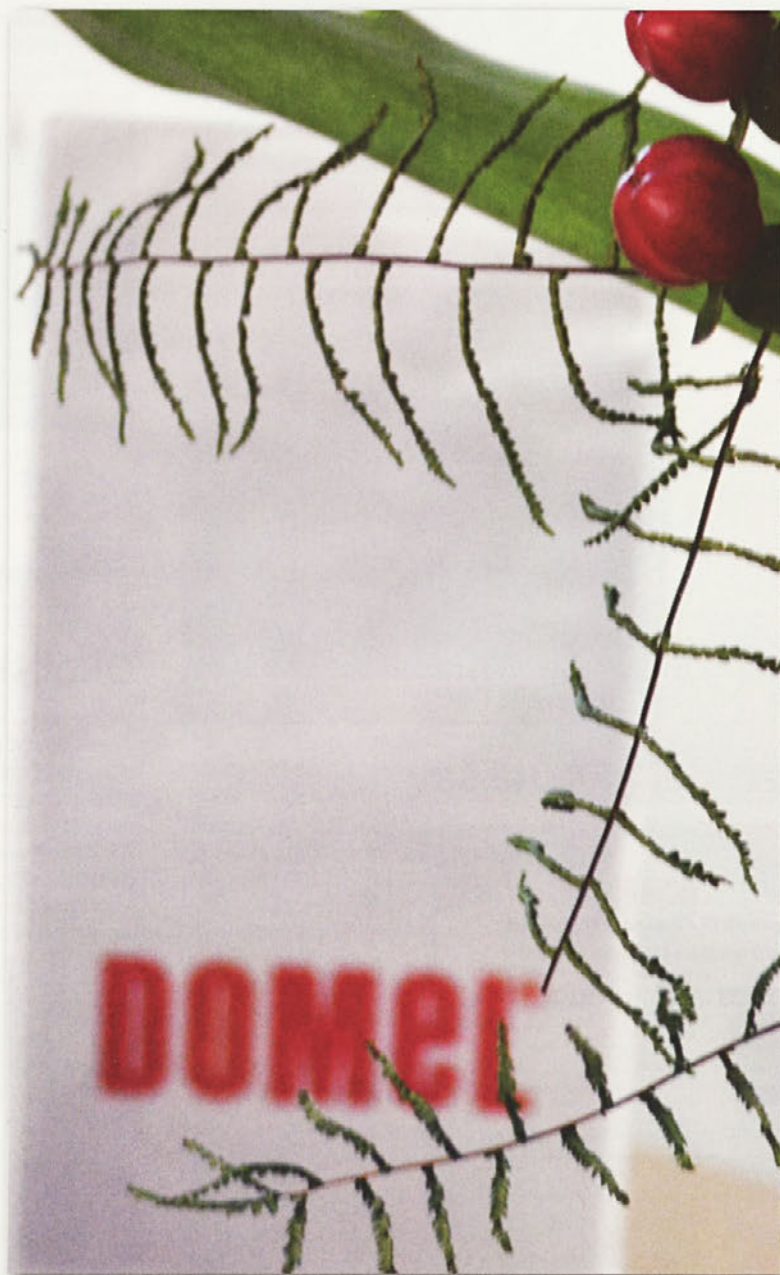
Domelova temeljna načela: poslanstvo, vizija in vrednote so že postala del našega delovanja in so naši kažipot. Vrednote nam pomagajo v naši osebni in skupni rasti, ki je ključna, da uresničujemo cilje vizije in poslanstva.

Spoštovanje in sodelovanje z ustvarjalnimi ambicioznimi rešitvami gradita zaupanje, ki je temeljni pogoj za partnersko in dolgoročno poslovanje z našimi kupci in dobavitelji. Prav tako pa vplivata na notranje odnose in ustvarjalno vzdušje, ki se iz leta v leto izboljšuje. To je pokazala tudi letošnja SIOK-meritev notranje klime, kjer smo znatno preseglili slovensko povprečje ocen kriterijev meritev klime in zavzetosti v podjetju.

Imamo jasno programsko vizijo, ki je usmerjena v tri glavne programe: EC-pogone, sesalne enote in komponente in nam je kot vodilo pri tržnih aktivnostih.

Manj poznana je Domelova strategija. Njene najpomembnejše točke so naslednje: časovna komponenta naše strategije je dolgoročno načrtovanje, predvidevanje in obvladovanje tveganj in hkrati tudi spremljanje razmer na vseh področjih ter pravočasno ukrepanje, da bomo preprečili ali omilili posledice. Imamo načrt obvladovanja tveganj, ki ga letno pregledujemo in dopolnjujemo. Tržni del strategije je rast obsega prodaje, nastop na svetovnem trgu v tržnih nišah in biti drugačen od konkurence. Strategija razvoja in raziskav je rast kompetenc, robustne, zanesljive in konkurenčne rešitve, ki se uvrščajo med najboljše rešitve v svetovnem merilu. Stroškovni del strategije je zmanjševanje vseh stroškov z inovativnimi rešitvami ter povečevanje produktivnosti in učinkovitosti.

Za uspešno uresničevanje strategije je potrebna najprej zavest vseh zaposlenih, da se moramo stalno razvijati in izboljševati naša delovanja in sodelovanja v vseh procesih. Potem je potrebno to tudi uresničiti po svojih najboljših močeh v skupno dobro Domela.

Barbara Debeljak

Obisk študentov VŠ za strojništvo

V mesecu marcu so nas že sedmo leto zapored obiskali škojeloški študentje Višje šole za strojništvo. Direktor kakovosti g. Miro Šmid jim je predstavil organizacijo, glavne kupce, zgodovino, programe in orodja v vseh fazah razvoja. Poudaril je zahteve kupcev, kaj pričakujejo naši kupci, kako ovrednotimo sprejemljiv rezultat in vrsto zanimivosti povezanih s kakovostjo. Po predstavitvi so se s tehnologi odpravili še na kratek ogled podjetja.

V pričakovanju tekov

27. maja bo park Tivoli v Ljubljani v znamenju žensk, potekal bo namreč 12. dm tek za ženske. Prijave zbiramo do 8. maja na e-mail: marjan.kokalj@domel.com

Škofja Loka pa bo zaživela 17. junija s tekom štirih mostov. Prijavite se do 26. maja.

Vsem zaposlenim v skupini Domel, ki se boste na katerega od tekov prijavili, startnino sponzorira podjetje.

Prijave zbiramo do petka, 26. maja 2016, na tel. 04 51 17 269 ali E-mail: marjan.kokalj@domel.com

Startne številke prevzamete na samem dogodku. Startnino sponzorira Domel.

4m TEK ŠTIRIH MOSTOV 2017 ŠKOFJA LOKA

sobota, 17.6.2017, Mestni trg Škofja Loka

dm tek za ženske

Prijave zbiramo do ponedeljka, 8. maja 2017, na tel. 04 51 17 269 ali E-mail: marjan.kokalj@domel.com

Prevzem startnih števil bo potekal v Domelu. Startnino sponzorira Domel.

12. dm tek za ženske
sobota, 27. maj 2017, park Tivoli, Ljubljana

Mesec idej in izboljšav

DOMEL

April 2017 - mesec izboljšav ali pomladansko čiščenje procesov

- PREKOMERNA PROIZVODNJA
- NEPOTREBNI OBI
- NEPOTREBEN TRANSPORT
- NAPAKE
- 8 VRST IZGUB
- ČAKANJE
- PREZAHTEVNA PROIZVODNJA
- PREVELIKE ZALOG
- NEZADOSTNO ZNANJE

PREPOZNAJMO IZGUBE V SVOJEM DELOVNEM OKOLJU IN JIH ODPRAVIMO.

PREDLOG ALI REŠITEV ZAPIŠITE V SPLETNO STRAN SORA.

resitev um, TALENT sodelovanje, vztrajnost, DELO, ideja, POIZKUS, DELO, kreativnost, znanje, rešitev um, NAVDIHTALENT

Dodatne informacije in pomoč ob vpraš. Marjan Podar 116

Lepo vabljeni k letošnji pomladni inovativni akciji April 2017 – mesec izboljšav ali pomladansko čiščenje procesov. Bodimo vztrajni pri razmišljanju, prepoznavajmo izgube v svojem delovnem okolju in izboljšajmo naše delovanje.

Okoljsko poročilo za leto 2016

Skrb za okolju prijazno delovanje gojimo že desetletja, še posebno pozornost pa posvečamo varstvu okolja. V aprilu smo pripravili okoljsko poročilo za leto 2016, v katerem smo zajeli vse večje porabnike električne in toplotne energije, vode ter odpadke. Z veseljem vam predstavljamo rezultate in trende ravnanja z okoljem v letu 2016, ki so zelo spodbudni. Poročilo je objavljeno na naši spletni strani <http://www.domel.com/sl/podjetje/druzbeno-odgovornost>.

OKOLJSKO POROČILO za leto 2016

Vse Domelove lokacije so pokrite z AED-avtomatskim eksternim defibrilatorjem

V prvem tednu meseca aprila smo v Domelu postali bogatejši za nov življenjsko pomemben pripomoček – avtomatski defibrilator na vsaki od naših 4 lokacij. Odločitev vodstva je bila, da vse enote opremimo z enakim defibrilatorjem, tistega, ki nam je na Otokih služil do sedaj, pa smo donirali PGD Davča. Njihovi ekipi prvih posredovalcev želimo, da ga ne bodo prevečkrat uporabili!

V mesecu aprilu bodo potekala tudi usposabljanja za uporabo AED. Defibrilatorji bodo na svoja mesta nameščeni po opravljenih usposabljanjih. Več o samem defibrilatorju, njegovem namenu in uporabi pa v naslednji številki Mozaika.

Razstava fotografij v jedilnici

Stene v jedilnici smo popestrili z razstavo fotografij. Fotografi so tisti, ki jim je fotografija v veselje in hobi, nam gledalcem pa so fotografije v veselje ob pogledu na različne motive. Prvi se nam je z delčkom izbora predstavil Tomaž Benedičič, trenutno pa so na ogled fotografije Blaža Potočnika. Fotografije z določeno tematiko bodo na ogled približno dva meseca. Lepo povabljeni vsi, ki vam je tovrstna umetnost blizu.

april 2017

Srečanje ob odhodu v pokoj

21. aprila smo v podjetju pripravili srečanje z zaposlenimi, ki so preteklem in začetku letošnjega leta zaključili svoje delovne kariere.

Predsednica uprave dr. Jožica Rejec se jim je zahvalila za njihovo dosedanje delo, vložen trud ter izkazano pripadnost pri razvoju in rasti našega podjetja v preteklem obdobju. Vsem sveže upokojenim sodelavcem pa želimo, da jih presežki spremljajo tudi v tretjem življenjskem obdobju.

Novost na sejmu ISH

Na sejmu ISH v Frankfurtu je Domel prvič predstavil učinkovit sistem multimotor control, v okviru katerega je več motorjev krmiljenih z enim pretvornikom. Novost je bila predstavljena tudi na Danfossovem razstavnem prostoru kot rezultat partnerstva pri razvoju celotnega sistema. Krmiljenje večjega števila motorjev z enim pretvornikom je Domel patentno zaščitil. Prednost novosti je v ekonomičnosti krmiljenja večjega števila motorjev in v sinhronem delovanju vseh motorjev.

Piknik skupine Domel

Vse zaposlene v skupini Domel, njihove ožje družinske člane ter upokojenke pristočno vabimo na tradicionalni piknik. Rezervirajte si čas v soboto, 27. maja 2017. Pridružite se nam v Športnem parku Rovn, kjer bo za veselo razpoloženje poskrbela skupina Mambo Kings.

Prav tako bodo za zaposlene potekale tudi športne igre. Dobimo se v soboto, 13. maja 2017, v športnem parku Rovn.

VEČJE

GRADBENO-OBRTNIŠKE INVESTICIJE

Aleš Markelj

Večje gradbeno-obrtniške investicije, ki se že oz. se bodo izvajale v naslednjih mesecih letošnjega leta

Lokacija Otoki, Železniki

Preureditev hale avtomatskih stiskalnic v prostore skladišča

Že od selitve oddelka avtomatskih stiskalnic na našo novo lokacijo na Trati poteka in se počasi tudi zaključuje prenova te hale za potrebe skladišča; odstranile so se nepotrebne instalacije, sanirali so se tlaki in zidovi, postavila so se nova avtomatska vrata, postavili so se novi skladiščni regali, v teku pa je še ureditev primernih delovnih prostorov za skladiščnike. Vse skupaj naj bi se zaključilo v mesecu maju 2017.

Preureditev bivše hale avtomatskih stiskalnic za potrebe skladišča

Preureditev uvoza v podjetje, ureditev križišča, preureditev dvorišča ter sprememba smeri transporta znotraj kompleksa Domela

Ob prenovi poslovne stavbe v letu 2015 smo s strani pristojnih organov za ceste prejeli tudi zahteve za primerno ureditev uvoza v podjetje, ki bo urejeno skladno s pravili prometne stroke. Prav tako bo nova rešitev križišča omogočila tudi ureditev uvoza na naše zemljišče preko ceste,

Vizualizacija novega nadstreška za službena vozila na dvorišču nasproti OZI-ja

kjer v nadaljevanju načrtujemo izgradnjo parkirišč za zaposlene. S tem bomo lahko končno tudi porušili obstoječo vratarnico, recepcijo pa preselili v prenovljeno avlo poslovne stavbe. Spremenila se bo tudi lokacija in položaj zapornic, uredilo strožji nadzor dostopa zaposlenih in obiskovalcev v kompleks Domela ter se bo postavil nadstrešek za službene avtomobile, ki bo nasproti OZI-ja. V sklopu teh sprememb bomo tudi obrnili smer transporta v podjetju, saj bodo po novem kamioni zavijali levo mimo prostorov OZI-ja in nato naprej okoli orodjarne. Posledično bo potrebno spremeniti tudi smer in položaj nakladalnih ramp v odpremnem skladišču. Dolgoročno nam bo to omogočilo izvoz kamionov preko našega zunanjega parkirišča in pokritje oz. pozidavo obstoječega asfaltiranega dvorišča med halo iz leta 2007 in halami skladišč. Gradbena dela bodo zahtevala in povzročila veliko logističnih težav s prometom, dostavo in odpremo blaga, parkiranjem in prihodi ter odhodi zaposlenih, zato bomo večino del poskušali izvesti v poletnih mesecih, ko je v firmi prisotnih manj zaposlenih. Večino del bomo tako izvajali v času šolskih počitnic (junij – avgust 2017). Prav tako bodo v tem času parkirišča OŠ Železniki bolj prosta, zato bomo vodstvo šole zaprosili, da bi jih v tem času lahko koristili tudi naši zaposleni.

Prenova proizvodno-skladiščnega objekta iz leta 2007

Po načrtovani preselitvi oddelka BMC na Trato bomo to obstoječo halo, ki je pritlična s razmeroma veliko višino, preuredili na način, kot imamo urejene tudi ostale prostore v tej hali. Naredili bomo torej novo razporeditev prostorov, tako da bomo poleg pritličja lahko uporabljali še nadstropje, ki bo povezano z oddelkom montaže ŠE. Za to bo potrebna izgradnja nove betonske plošče v tem celotnem delu hale, kar nam bo prineslo nekaj dodatnih prepotrebni kvadratnih metrov novih kvalitetnih proizvodnih površin na tej lokaciji. Kot je že zgoraj navedeno, se bo tudi skladišče iz pritličja te hale preselilo v prostore bivše hale avtomatskih stiskalnic, tako da bo na koncu prenovte ta celotna hala namenjena proizvodnji. Trenutno se zaključujejo projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, gradbena dela naj bi se izvajala v jesenskih mesecih in bodo zaključena do konca tega leta.

TRATSKA ALIJA

Lokacija Trata, Škofja Loka

Na naši novi lokaciji na Trati je prenova kompleksa še v polnem teku. Trenutno je večina naših aktivnosti usmerjena v dokončno ureditev prostorov in instalacij za selitev oddelka BMC iz Železnikov. Pričakujemo, da se bo selitev BMC-strojev lahko začela v drugi polovici meseca maja in zaključila do konca meseca avgusta. S tem bo proizvodna hala v obsegu 14.800 kvadratnih metrov (13.370 m² v pritličju ter 1.430 m² v nadstropju) v celoti prenovljena in večina tudi že zapolnjena z našimi proizvodnimi programi in službami. Poleg tega trenutno potekajo tudi dela na zunanji ureditvi, predvsem jugo- vzhodnega dela kompleksa, kar bo omogočilo urejeno dostavo in odpremo blaga in izdelkov ter druge logistične procese. Prav tako se bo v tem vzhodnem delu kompleksa pridobilo nekaj deset dodatnih parkirnih mest za zaposlene. Ta dela naj bi bila zaključena do meseca avgusta 2017.

V teku je tudi celovita prenova prizidka poslovne stavbe, kjer bodo v prvem nadstropju novi pisarniški prostori namenjeni vodstvu PE KO na tej lokaciji, v pritličju pa se bosta uredili delilnica hrane in jedilnica. Tudi ta del bo zaključen do meseca avgusta. Trenutno poteka tudi minimalna ureditev prvih dveh nadstropij večje poslovne stavbe, kamor se bodo, zaradi pomanjkanja prostorov na drugih lokacijah, preselili nekateri naši oddelki in zaposleni (elektronika, nov oddelak AFP, ...). Prostori bodo pripravljeni konec aprila oz. v začetku maja 2017.

Lokacija Reteče

V času prvomajskih praznikov bomo izvedli priklop interne kanalizacije na javno kanalizacijsko omrežje. Poseg bo gradbeno relativno nezahteven, bo pa potrebno prekopati celotno spodnje dvorišče, postaviti novo interno kanalizacijsko omrežje in ponovno sanirati asfaltno površino na dvorišču. Padci so minimalni, tako da bo potrebno ustreznim naklonom nameniti veliko pozornost. Prav tako se bo potrebno terminsko prilagajati dinamiki dostav materiala in odpremi izdelkov na tej poslovni enoti, tako da bomo čim manj motili njihove logistične procese. Potrebna bo tudi delna zapora občinske ceste, saj bo nove cevi potrebno potegniti in priključiti do jaška, ki se nahaja izven našega kompleksa.

Legendarna »vratarnica« bo odstranjena

Ureditev okolice proizvodne hale na Trati

Prenova prizidka upravne stavbe na trati

ČETRTA

GENERACIJA SESALNIH ENOT

Romana Kavčič

Z novo generacijo sesalnih enot 458 sledimo okoljskim direktivam EU in dolgoročni strategiji Domela v smeri trajnostnega razvoja. Namen nove direktive je predvsem znižati porabo električne energije v EU in do leta 2020 s tem prihrankom po ocenah Evropske komisije prihraniti za štiri elektrarne teravatnih ur energije. Z novimi motorji porabimo manj električne energije ob višji sesalni moči in posledično temu manj onesnažujemo okolje. Izjemen izziv je bil pri tem razviti enoto z najboljšo karakteristiko do sedaj, pri 30 odstotkov manj vgrajenega materiala, obenem znižati hrup in oostati cenovno konkurenčen.

Razvoj nove generacije sesalnih enot 458 je bil izjemno kompleksen in zahteven. Z odlično ekipo, ki ji gre pohvala, je delo na projektu kljub naporom, stalnim spremembam potekalo izjemno dobro. Z delom smo začeli v drugi polovici leta 2013. Najprej smo polizdelke - rotorje in statorje, izdelovali v Domel Suzhou na Kitajskem. Montaža sesalne enote pa se je izvajala v Domelu v Železnikih. Pri takšni kombinaciji proizvodnje je bilo potrebno izredno veliko koordinacije med Domelom in Domelom Suzhou. Odločitev je bila takšna zato, ker so ob zagonu nečesa novega na začetku vedno nižje prodajne količine. Dolgoročni cilj je bil vzpostaviti prodajo nove generacije sesalnih enot tako na evropskem kot kitajskem trgu s čim nižjimi stroški. Do danes smo razvili 26 različnih izpeljank motorjev, različnih moči za različne kupce.

458.3.303-5
Domel Železniki

441.3.302-23
Domel Suzhou

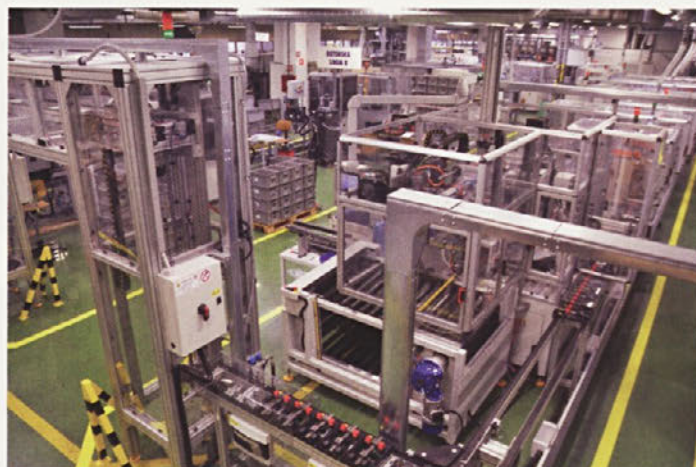

458.3.170-2
Domel Železniki

Montažna linija z letno kapaciteto 2 MIO enot

Namen projekta bomo dosegli julija 2017, ko bomo po potrditvi motorjev s strani kupcev vzpostavili pogoje za start masovne proizvodnje v Domelu Železniki. Vse tri linije za velike količine bodo z zmogljivostjo cca. 2 MIO sesalnih enot letno za delo v Sloveniji, obenem pa bomo nadaljevali proizvodnjo ekvivalenta tej sesalni enoti na azijskem trgu.

Rotorska linija – z letno kapaciteto 2 MIO enot

Poleg že izpostavljeni zahtevnosti in kompleksnosti je projekt potekal po vnaprej predvidenih fazah.

PREDRAZVOJ

POTRDITEV

VZORCI

OPREMA

POSKUSNA
SERIJA

VALIDACIJA

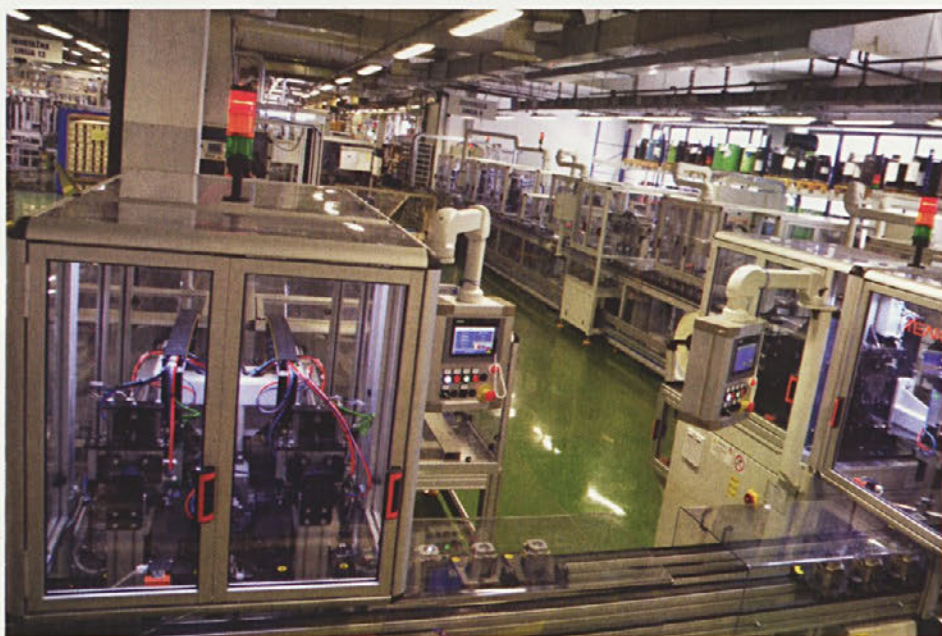
REDNE
SERIJE

S projektnim timom smo se skupaj prebijali od predrazvoja, naročila projekta, izdelave prototipov, naročanja opreme in orodij (prototipnih in serijskih). Vmes so stalno potekala potrjevanja vzorcev A, B, C, tehnološke serije, validacija, do končnega zagona serijske proizvodnje. Po tej fazi vedno sledi optimizacija procesa, tehnoloških časov in izmeta. Le s tem dosežemo ciljno ceno izdelka. Postavitev proizvodnje je potekala postopoma, v dveh korakih, ker smo se morali prilagajati potrebam na trgu. Na koncu sledita zadnji fazi -potrjevanje enot pri kupcih eksterno in prevzem izdelka in procesa interno. Šele ko so vse navedene faze izvedene in kvalitetno zaključene, je razvojni projekt lahko formalno zaključen. Pri tem projektu bodo vse faze, skupaj z zaključnim poročilom, izvedene do konca leta 2017. To pa ne pomeni zaključek razvojnih aktivnosti na tej generaciji, saj se bodo le-te dogajale skozi celotno življenjsko dobo izdelka.

Zelo kompleksen projekt potegne za seboj tudi veliko izzivov. Največji je bila izjemna intenzivnost in razvojna usmerjenost Domela, ki za seboj potegne veliko odprtih razvojnih projektov. Posledično temu je potrebno veliko usklajevanja z direktorji poslovnih enot, vodji glede resursov, da se lahko aktivnosti kvalitetno izpeljejo. Izziv je bil vzpostavitev poslovanja s Kitajsko že v fazi razvoja projekta. Stalna prilagajanja zahtevam kupcev potegnejo za seboj veliko koordinacije s kupcem, med oddelki znotraj podjetja in podružnicami Domela v tujini. Tedenski sestanki tima in telefonske konference s kupci ter elektronsko poslovanje so stalnica, ki nam pomagajo pri hitrem obvladovanju sprememb. Globalno je potrebno stalno nadgrajevati komunikacijske kompetence v relaciji do kupcev in interno znotraj vseh vključenih primarnih dejavnikov v Domelu.

Izziv so bile stalne konstrukcijske in procesne izboljšave na izdelku. Trudili smo se dati poudarek analizi tveganj, stalni nadgradnji FMEA, odkrivanju možnih napak, še preden se pojavijo. Pa se je kljub temu večkrat zgodilo, da jih nismo preprečili, ampak smo jih kasneje odpravljali. V bodoče bomo sigurno večkrat izvedli analizo 5 x zakaj, ki nam omogoča hitreje poiskati glavni vzrok problema.

Razvoj novih izdelkov je poslovno in organizacijsko vedno velik izziv. Odgovornosti in pristojnosti so znotraj tima vnaprej definirane, tako da ima vsak član pomembno vlogo. Delo projektne vodje je stresno, vendar izjemno zanimivo. Vsak dan sproti se prilagajamo spremembam v poslovnem okolju. Vedno več informacij, nove tehnologije, odločanje, ... zahtevajo stalno nadgradnjo znanj na področju ekonomije in projektnega managementa. Pridobljene izkušnje vsekakor uporabljamo pri bodočih projektih, vendar še vedno pod pogojem stalnega izpopolnjevanja in izboljševanja. Ker v stalno spreminjajočem se okolju ni rečeno, da so pridobljena znanja še aktualna. Zelo dragocene so pridobljene

Statorska linija z letno kapaciteto 2 MIO enot

medkulturne izkušnje, ki so v današnjem globalnem okolju izjemnega pomena, lahko rečemo, da so danes ena najbolj iskanih kompetenc.

Za konec še poudarek, da cilje lahko dosežemo le skupaj, s sodelovanjem, spoštovanjem in upoštevanjem vseh deležnikov, tako notranjih kot zunanjih. S tem živimo vrednote in večamo organizacijsko kulturo Domela. S to kombinacijo in z nekaj sreče uspeh skoraj ne more izostati. Z odlično ekipo je premagovanje ovir in izzivov tekom projekta lažje in delitev sreče ob uspehu toliko lepša.

NOVA

ROTORSKA IN STATORSKA LINIJA

Robert Mesec

V velikem pričakovanju in z nekajmesečno zamudo so naši tehnologi in mojstri z nekaterimi pripombami glede izdelave opreme potrdili prvi predprezem rotorske in statorske linije dobavitelja TEAM Italija. Rotorska linija je bila v Domel dobavljena 25. 1. 2017.

Dobava prvih strojev statorske linije 458 – 17. 3. 2017

Že v naslednjem tednu se je pričela montaža vseh sklopov rotorske linije. Delo je potekalo izredno koordinirano z veliko požrtvovalnostjo, s strani izdelovalcev opreme TEAM, Coppering, kakor tudi naših vzdrževalcev in tehnologov. Veliko pohvalo in zaslugo za skoraj dokončano nalogo lahko izrečemo tehnologoma Darku Šturmu in Mitju Lotriču, ki izredno motivirano in samostojno sodelujeta s serviserji in tudi z našimi vzdrževalci, orodjarji, ... Da bo oprema delovala po naših željah in zahtevah, sodelujeta s serviserji od jutra do večera. Ob tem nikakor ne smemo pozabiti na pomembno vlogo mojstrov Zmaga Peternelja in Grega Teropšiča, ki se že pridno »kalita« pri upravljanju linije. Ob tem je njuno strokovno znanje v veliko pomoč serviserjem in tehnologom, saj opozarjata na vsa odstopanja od željenega. Vsak predlog oz. pripombo

Dobava strojev za rotorsko linijo 458 – 25. 1. 2017

Prezem statorske linije – Domelovi mojstri iz montaže in tehnologije, skupaj z italijansko ekipo

Rotorska linija teden dni kasneje – 2. 2. 2017

V OBLAKU

pa serviserji TEAM-a uspešno razrešujejo. Njihova naloga sicer še ni povsem zaključena, vendar že danes lahko rečemo, da je projekt prevzema rotorske linije v zaključni fazi. Dogovorjeno je, da morata biti končni prevzem in brezhibno delovanje linije realizirana še pred podpisom končne prevzemne pogodbe. Zadnji rok za dokončanje te naloge je 30. 4. 2017.

Drugi velik zalogaj pri izdelavi in prevzemu opreme je statorska linija. Zaradi preobremenjenosti dobavitelja opreme je dobava statorske linije še bolj zamujala. Poleg časovne zamude so se že ob prevzemanju linije kazale določene pomanjkljivosti, ki so jih serviserji skušali deloma odpraviti že v Italiji. Po tretjem obisku naših tehnologov in mojstrov pri dobavitelju opreme se je linija delno prevzela. Prve dobave strojev za statorsko linijo so bile 17. 3. 2017.

Postavitev in zagon statorske linije sta trenutno v polnem teku. Ob ekipi serviserjev TEAM aktivno sodelujeta tehnolog Marjan Kokalj in Tomaž Pohleven. S svojimi izkušnjami pa je v veliko pomoč tudi mojster Tomaž Frelih. Postavitev povsem nove linije zahteva veliko sodelovanja in prenosa znanja o delovanju opreme. Posebna pozornost pa je namenjena brezhibnemu delovanju vsakega stroja. Vsi sodelujoči so se naloge lotili profesionalno in zavzeto, saj zanje naloga ni dokončana, dokler niso izpolnjeni vsi zahtevani in željeni pogoji za delovanje linije. Odprto je še toliko nalog, da predvidevamo dokončanje projekta do konca aprila 2017. Serviserji dobavitelja so prisotni v Domelu od ponedeljka do petka, preko vikenda se vračajo domov v Toskano ter se ponovno vrnejo v Domel ob ponedeljkih. Za dokončanje nalog bodo tako preživeli v naši lepi deželi več kot 6 tednov.

Vsi vpleteni v prevzemanje opreme se zavedajo (zavedamo), da je zagon linij zelo pomemben za realizacijo plana na programu 458. Trenutno imamo namreč velike težave z oskrbo rotorjev in statorjev iz Kitajske, ker dobava teh polizdelkov ne sledi zahtevam naročil posameznih kupcev. Občasno je potrebno rotor ali stator pripeljati v Železnike letalsko, le-to pa zelo podraži fiksne stroške delovanja podjetja.

Kljub vsem tehničnim težavam se na linijah že izdelujejo prvi vzorci za sesalne enote nove generacije 458, kjer so moči nizke, izkoristki so preko 52 odstotkov. Testiranja novih enot v naših laboratorijih že potekajo, prav tako potekajo zadnje verifikacije karakteristik teh enot s strani posameznih kupcev. Na podlagi zastavljenih ciljev bo projekt vzorčenja in potrjevanja končan pred kolektivnim dopustom.

Čeprav se zavedamo zahtevnosti naloge, se vsi sodelujoči že veselijo dokončanja projekta in tekočega dela na novih linijah.

Računalništvo v oblaku predstavlja večjo fleksibilnost, učinkovitost in nižje stroške IT-virov, možnost dela od doma ali s terena, hitrejšo odzivnost na zahteve in bolj inovativne ter dostopnejše storitve. Danes je to vse bolj razširjena storitev, ki uporabniku omogoča, da želene podatke in dokumente naloži na oddaljeni strežnik, s tem pa pri delu ni več omejen le na določen računalnik, temveč lahko do podatkov dostopa in jih obdeluje praktično kjer koli. Vse to je omogočeno z uporabo namiznega ali prenosnega računalnika, mobitela ali tablice. Pogoj dostopanja do teh podatkov v oblaku je internetno omrežje, žično ali brezžično.

Roman Megušar

Oblaki so lahko:

- Zasebni – dostop do podatkov je možen samo iz določenega podjetja ali skupine. Ta storitev je v večini primerov plačljiva.
- Javni – dostop do podatkov je dovoljen vsem, uporaba je namenjena deljenju podatkov, ki nimajo zaupne vsebine. Uporaba je brezplačna za omejen zakup prostora.
- Hibridni – zaupni podatki ostanejo omejeno dostopni, za vse ostalo je dostop neomejen.

Računalništvo v oblaku pa ima tudi prednosti in slabosti.

Prednost računalništva v oblaku je vsekakor v tem, da lahko uporabnik najame storitev glede na trenutne potrebe, tudi tiste, ki jih v nekem trenutku ni pričakoval, saj se programska oprema lahko vseskozi posodablja. Ko kapacitete ne potrebuje več, jo preprosto sprost, saj vse poteka dinamično, strežnika ni potrebno ponovno zagnati. Računalništvo v oblaku je velika prednost prav tako za mala podjetja, ki nimajo lastne računalniške infrastrukture in lahko brez kakršnih koli posebnosti najamejo storitev računalništva v oblaku. Prednost vidimo tudi v tem, da je veliko cenejši dostop do računalniških storitev in zato dobre strojne opreme ne potrebujemo. Potrebujemo se le spletni brskalnik z internetno povezavo.

Slabost pa vidimo predvsem v tem, da aplikacij ne moremo dobro zagnati na počasnih internetnih povezavah. Prav tako je slabost v tem, da imajo nekatere storitve v oblaku manj funkcij kot namizne. Vsekakor pa moramo dati velik poudarek na možnost izgube podatkov kot tudi na varnost le-teh.

V prihajajočih letih se bo računalništvo v oblaku zagotovo ŠE razvijalo. Vloga spletnega mesta se bo samo povečevala, nadomestila bo klasične namizne aplikacije, ki bodo počasi zahajale v pozabo. Računalništvo v oblaku daje priložnost razvoja ne samo obstoječim programom ampak tudi novim tipom programov, ki združujejo več funkcij na enem mestu, kar je bilo do sedaj skoraj nemogoče ali pa vsaj zelo oteženo.

Uporabnik se mora sam prepričati, da bodo aplikacije in podatki v oblaku zaščiteni v skladu z varnostnimi in skladnostnimi pravili le-teh. Pomembno je, da uporabnik razume stopnjo tveganja in se osredotoči na ublažitev tveganja, ki ga podjetje ne sme zanemariti. Ponudniki storitev v oblaku morajo uporabnika obvestiti ob vdorih v sistem, ne glede na to, kdo je bil oškodovan. Pri tem mora navesti informacije o vdoru, ustaviti izliv podatkov, ponovno omogočiti varen dostop do storitve v najkrajšem možnem času, izvesti preiskavo okoliščin in razlogov vdora ter najti dolgoročno rešitev, ki bo preprečila bodoče vdore. Zaradi visokih finančnih stroškov in izgube ugleda, ki lahko nastanejo v primeru vdora, lahko uporabnik zahteva odškodnino, če je krivda seveda na strani ponudnika. Potrošnikovi podatki se lahko shranjujejo, obdelujejo in posredujejo na katerikoli strežnik ali napravo, s katerimi ponudnik razpolaga. Preden se uporabnik odloči za okolje računalništva v oblaku, je pomembno, da natančno razume specifične zakone in predpise, ki veljajo za storitve, ter kaj so relevantne dolžnosti (npr. pridržanje podatkov, zaščita podatkov, vpogled podatkov oblastem). Tako se lahko uporabniki seznanijo s pravnimi problemi in s pravnimi tveganji ter posledično vplivom, ki bo le-to imelo na storitve. Na področju varovanja podatkov v računalništvu v oblaku bo potrebno narediti še mnogo več. Predvsem pa bo potrebno zakoreniniti zaupanje naročnikov, saj bodo šele nato lahko ponudniki računalništva v oblaku delovali, kot se spodobi, se razvijali in neobremenjeno ponujali svoje storitve na trgu. Naročnike namreč še vedno skrbijo kraja ali nepooblaščen razkritje podatkov, ponarejanje ali nepooblaščen spreminjanje podatkov, izguba ali nedostopnost podatkov.

Ponudnikov hrambe podatkov v oblaku pa je veliko, tako na slovenskem kot na svetovnem trgu. Uporabnik se mora odločiti za plačljivo ali brezplačno varianto. Najpomembneje pa je, da se premišljeno odloča, katere podatke bo delil javno, katere pa zasebno.

PODELITEV DOMELOVIH PRIZNANJ

Martin Pintar

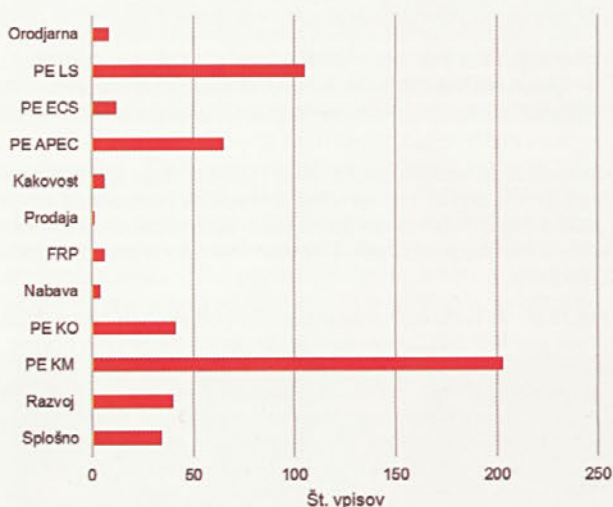
V Domelu je mesec marec običajno v znamenju prenatrpanih urnikov in podelitev priznanj posameznikom in timom za dosežke v preteklem letu. Registrirane ideje in izboljšave v letu 2016, uspešno delo na projektih, dosežki v TPM-skupinah in Domelove vrednote so izhodišče za podelitev priznanj zaslužnim.

Trinajsta podelitev Domelovih nagrad se je odvila 22. marca 2017 v veliki sejni sobi upravne stavbe. Biti nagrajen, pomeni biti opažen, za to pa je potrebno angažirati, izpostaviti, narediti nekaj več od pričakovanj. Voditeljica podelitve Tadeja Bergant je v uvodnih besedah poudarila, da so inovacije gonilo človeštva od njegovega nastanka, inovativnost pa doživlja razcvet od industrijske revolucije dalje in je nujno potrebna za konkurenčnost podjetij in gospodarstva. Navedla je tudi, da je v zvezi z inovativnostjo ključno to, da ljudje hočejo nekaj ustvariti in jim ni mar, če jim pri tem spodleti. Morebitne napake pa vzamejo za učne lekcije in ne za poraz. Po teh uvodnih besedah je najavila letošnjega gosta prireditelja Tomaža Freliha, ki izkušnje nabira s tistimi najdrznejšimi inovatorji, ki svoje inovacije želijo uveljaviti preko start up podjetja.

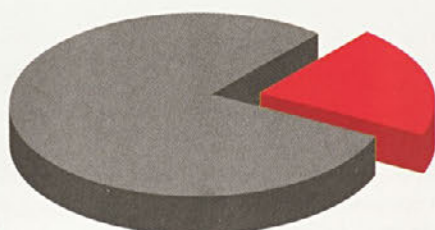
Mag. Matjaž Čemažar pa je v svojem nagovoru s primerom razvoja gorskega kolesa nakazal, da za inovacije morajo obstajati želje in potrebe, ki jih dopolnjujemo z domišljijo in vztrajnostjo, ob tem pa je potrebno izkoristiti tudi pravi trenutek. Tudi če si je prezgoden, je to lahko eden od vzrokov za neuspeh.

Št. vpisanih predlogov po področjih

Število sodelujočih od povprečja zaposlenih v letu 2017

Sodelujočih
23%

V nadaljevanju je bilo podeljenih kar lepo število priznanj in nagrad: zlato priznanje za inovativnost, 4 srebrna in 5 bronastih priznanj za inovativnost, nagrada za največje število vpisanih predlogov, nagrada za podporo inovativnosti, nagrada razvojnemu projektnemu timu iz naslova profesionalnega inoviranja, priznanje TPM-skupini, priznanje iz naslova uporabe metodologije »Six sigma« in ponovno tudi nagrada na temo naše vrednote SODELOVANJE.

251 sodelavk in sodelavcev se je v preteklem letu kot avtor ali soavtor zapisalo v novo spletno stran SORA s svojo ali skupinsko pobudo, idejo, izboljšavo ali inovacijo. Vseh registriranih predlogov je bilo 533, kar je predstavljalo izhodišče za izbor nagrajencev. Kriteriji ocenjevanja vsa leta ostajajo enaki. Vsi zaposleni so porazdeljeni v 10 skupin, v petih skupinah so proizvodni, v drugih petih pa režijski delavci. To omogoča prav vsakemu Domelovcu, da je z registracijo izboljšav in aktivnim sodelovanjem izbran za priznanje v skupini. Nagrajenci so zapisani v priloženi tabeli. V nekaterih skupinah je bilo potencialnih nagrajencev več, obstajajo pa tudi vrzeli, kjer nagrajenci niso bili izbrani. Tudi v teh skupinah je precej predlogov, nihče pa ni dosegel desetih točk za bronasto in 15 točk za srebrno priznanje. Zlati nagrajenec je bil izbran izmed najboljših ocenjenih v posamezni skupini. Posamezne razlage nagrajencev so na voljo v obvestilih na naši prenovljeni spletni strani SORA.

Podeljena je bila tudi nagrada za največ vpisanih predlogov v preteklem letu. Vilko Šmid, višji mojster v proizvodnji PE Laboratorijski sistemi, je v letu 2016 registriral 21 realiziranih predlogov.

Priznanje za tehnično podporo sistemu inovativnosti se nanaša na povezovanje SAP-a s spletno stranjo SORA, prejela pa ga je Marija Demšar iz informatike.

V sklopu Six Sigma metodologije smo v podjetju uvajali tudi TRIZ-orodje, ki podpira iskanje rešitev za nasprotujoče si zahteve. Dr. David Koblar, ki je to metodo v sodelovanju s člani tima uporabil na primeru iskanja inovativne rešitve za zniževanje aerodinamskega in strukturnega hrupa pogonov za sesalne aparate, je za slednje prejel priznanje.

1.	P, gredi ORO		
2.	P, APEC, ECS		
3.	P, PE SE MONT		
4.	P, BMC, Štancanje, ploč, deli, turb., vod.		
5.	P, LS; MOT	Žiga Potočnik-4881	Matic Krek -5114
6.	R, KAK, PE KO		
7.	R, PE SE in OZI	Uroš Lotrič-5004	Robert Rovtar-3933
8.	R, Raz, pr	Jernej Trojar-4940	Janez Luznar-5074
9.	R, NAB, SPL, Vod, FRP		Alenka Katrašnik-9001
10.	R, ECS, APEC, LS, MO	Boris Osenčič-4856	Jože Kenda-2976

Priznanje naj TPM-skupini

so tokrat v svoje delovno okolje odnesli predstavniki rotorske linije 5 iz montaže. Skupina šteje 18 članov. Vanjo so vključeni vsi zaposleni na liniji ter član tehnologije, kakovosti in vzdrževanja. Izbrana je bila na podlagi rezultatov presoj 5S in TPM. Upoštevan je bil napredek glede na presojo ter trend ocene na zadnji presoji. Pri oceni je bilo upoštevano tudi število hitrih predlogov, število zapisanih aktivnosti v listi ter angažiranost vseh zaposlenih za napredek skupine.

Sodelavka Gordana Cvijič, ki je prejela Domelovo vrednoto SODELOVANJE, le-to dnevno izkazuje in z njo živi. Njeno delovno mesto je v recepciji Domela in prav ona je tista oseba, ki nas sprejme ob vходу v podjetje in s pomočjo katere vzpostavljamo telefonsko povezavo. Je vedno prijazna in nasmejana, vestna in odzivna ter pripravljena pomagati vsak trenutek.

V nadaljevanju je bilo podeljeno priznanje za odlično izpeljan razvojni projekt. Med izpeljanimi projekti je tokrat izstopal razvoj nove družine EC-pihal Ultimate flow 350, ki so ga uspešno pripeljali do faze trženja člani tima: Marjan Kavčič, Miha Kržišnik, Franjo Gorše, Uroš Koblar, Gašper Tušek, Peter Štravs, Tomaž Pegam, Borut Gartner, Jernej Lotrič, Valerija Šmid, Damjan Pintar, Matevž Riharšič, Slavko Podobnik ter Jaka Mohorič.

Izhodišče za nov projekt je bila tržna analiza, kjer je bila zaznana vrzel, ki jo z obstoječim programom izdelkov niso mogli pokriti. Zahteve trga so se kazale v smeri nižjega nivoja hrupa, višjih izkoristkov, v smeri višjih temperatur gnanega medija in okolice. Zasnova novega izdelka je bila izvedena po principu treh podsklopov, in sicer motorskega, krmilnega in kompresorskega dela, ki morajo biti integrirani v kompaktno enoto. Več o Ultimate flow 350 bo napisano v članku ene od naslednjih izdaj glasila.

Zlato priznanje je letos šlo v roke Mirka Gaserja, prinesla pa ga mu je izboljšava »Krmiljenje motorjev«. Ideja se nanaša na krmiljenje večjega števila motorjev z eno elektrono. Z iskanjem rešitve krmiljenja večjega števila EC-motorjev so se ukvarjala različna podjetja z željo, da učinkoviteje

Zlato nagrajenec Mirko Gaser ob prejemu priznanja

konkurirajo motorjem z integrirano elektrono, ki se uporablja za »fan wall« in »grid wall« sisteme v prežračevalni tehniki.

Pri zlatega priznanja za inovativnost igrajo pomembno vlogo tudi registracije izboljšav v zadnjih letih. Mirko je redno vpisoval svoje ideje, ki se nanašajo na program EC-motorjev. Nekaj jih je že realiziranih in prinašajo lepo gospodarsko korist, druge so v fazi uvajanja v proizvodnjo. S temi predlogi se kaže Mirkovo vizionarstvo na področju EC-pogonov.

In če se ozremo še dlje v preteklost, je Mirko kot izumitelj zapisan pri enem najstarejših Domelovih patentov iz leta 1989, na katerem bazira EC-program sesalnih enot, drug na temo EC-pogonov je bil registriran leta 2002.

Mirko se je v takratni Iskri zaposlil v letu 1982, leta 1989 se je podal na samostojno pot in razvijal visoko učinkovite EC-motorje z zunanjim tekačem. V letu 2002 je njegov program EC-pogonov za prežračevalno tehniko prišel pod okrilje Domela in je bil osnova za sedanji uspešen program visoko učinkovitih EC-pogonov.

Ob zaključku prireditve se je direktorica Skupine Domel dr. Jožica Rejec vsem nagrajencem zahvalila in jim čestitala. V kratkem nagovoru o pomembnosti, da vsi sodelujemo, je pozvala k sodelovanju prav vse zaposlene.

In za konec še nekaj besed, ki jih ponavljamo vsako leto: » S prvim januarjem se je začelo enoletno obdobje, ki bo služilo za izbor nagrajencev za leto 2017.«

Prejemniki priznanja

INTERVJU

Z DOBITNIKOM ZLATEGA PRIZNANJA ZA INOVATIVNOST V LETU 2016

Nataša Dolencec

Mirko Gaser je v letu 2016 registriral eno idejo. Ta ideja se nanaša na krmiljenje večjega števila motorjev z eno elektroniko. Takoj po prijavi so novost preverili v patentnih bazah. Podobne rešitve ni bilo zaslediti, zato se je Domel povezal s patentnim zastopnikom. V sredini lanskega decembra je bila vložena nova patentna prijava, ki kaže na svetovno novost v krmiljenju EC-motorjev. Z iskanjem rešitve krmiljenja večjega števila EC-motorjev so se ukvarjala različna podjetja z željo, da učinkoviteje konkurirajo motorjem z integrirano elektroniko. Pri zlatem priznanju za inovativnost pomembno vlogo igrajo tudi registracije izboljšav v zadnjih letih. Mirko je redno vpisoval svoje ideje, ki se nanašajo na program VCO-motorjev. Nekaj jih je že realiziranih in prinašajo lepo gospodarsko korist, druge so v fazi uvajanja v proizvodnjo. S temi predlogi se kaže Mirkovo vizionarstvo na področju EC-pogonov. Če se ozremo v preteklost, je Mirko kot izumitelj zapisan v enem najstarejših Domelovih patentov iz leta 1989, na katerem bazira EC-program sesalnih enot. Drugi patent na temo EC-pogonov je bil registriran leta 2002.

Mirko, hvala za tvoj doprinos k razvoju EC-motorjev in naj ti to priznanje da dodaten zagon pri realizaciji tvojih idej.

Kdaj si prišel v Domel in na katero področje?

Februarja 1980 sem se zaposlil v Iskri Elektromotorji. Leta 1989 sem se odločil za samostojno pot in se potem leta 2002 ponovno zaposlil v Domelu. V razvoju takrat ni bilo potrebe po zaposlitvi inženirja elektronike, zato sem pristal v tehnologiji. Začel sem se ukvarjati z razvojem koračnega motorja in ga po svojih zamislih tudi uspešno izdelal. Šele čez nekaj let sem v strokovni literaturi videl podoben koračni motor.

Naslednji večji projekt je bil dajalnik impulzov, ki je bil uspešno realiziran. Vgrajeval se je v DC-servo-motorje, ki smo jih kasneje proizvajali za firmo Indramat.

V letu 1986 pa sem razvil EC-sesalno enoto. To je bil prvi izdelek z EC-motorjem in komutacijsko elektroniko v Iskri Elektromotorji in se še sedaj uspešno prodaja.

V času, ko nisem bil zaposlen v Domelu, sem najprej razvil enofazne EC-motorje z zunanjim rotorjem za ventilacijsko tehniko. Edina večja hiba teh motorjev je bil višji hrup. Zato sem razvil še trifazne EC-motorje z zunanjim rotorjem, ki so ta problem rešili. Žal je tak motor potreboval več Hall senzorjev, katerih montaža je bila dokaj zahtevna in zamudna. Zato sem se lotil še razvoja senzorless elektronike. Leta 1999 je bil izdelan prototip, ki je uspešno deloval. Sledila je industrializacija in od leta 2000 so v proizvodnji. Nekateri kupci še sedaj uporabljajo to elektroniko.

Od leta 2002 sem zaposlen v Domelu, kjer sem nadaljeval z razvojem EC-motorjev, v oddelku ECS. Prelomni datum je leto 2008, ko smo začeli projekt razvoja palete EC-motorjev za kupca Swegon. V letu 2009 je sledila investicija v orodja in proizvodno linijo in maja smo začeli Swegonu redno dobavljati EC-motorje.

Trenutno je v razvoju nova generacija teh motorjev, ki bo cenovno bistveno bolj konkurenčna in jo bo odlikoval še višji izkoristek. Poleg tega pa nam je uspelo razviti EC-motor z notranjim rotorjem s feritnimi magneti. Odlikuje ga ekstremno visok izkoristek. Notranji rotor omogoča izdelavo daljših motorjev, tako da bomo lahko pokrivali bistveno večje moči kot z motorjem z zunanjim rotorjem. Te motorje v

Mirko Gaser na sejmu ISH

manjših količinah že izdelujemo. Kupci so na sejmu ISH v Frankfurtu pokazali velik interes za te motorje.

Bistveni dosežek v letu 2016 pa je rešitev, ki omogoča krmiljenje več EC-motorjev z enim frekvenčnim pretvornikom. Tudi to rešitev smo predstavili na sejmu ISH na razstavnih prostorih Domela in Danfossa. Interes potencialnih kupcev je bil velik in tudi večina konkurentov si je rešitev ogledovala.

Prejel si zlato priznanje za inovativnost v letu 2016 v podjetju Domel. Kaj ti priznanje pomeni?

Zlato priznanje za inovativnost v letu 2016 mi veliko pomeni. Sprejemam jo kot zahvalo za dolgoletno pionirsko razvojno delo na EC-motorjih in hkrati kot spodbudo za nadaljnje delo.

Kako gledaš na sistem inovativnosti v Domelu?

Verjetno ni veliko firm v Sloveniji, ki imajo organizacijsko tako dobro urejen sistem inovativnosti, kot ga imamo v Domelu, le čakanje na izdelavo in meritve vzorca je za razvojnika lahko kar naporno.

POSTOPEK

ODLOČANJA O ZAČASNI NEZMOŽNOSTI ZA DELO

Nataša Čarman Korenjak
Vodja - direktorica OE Kranj

V okviru promocije zdravja smo 16. 2. 2017 ob 19. uri v Domel na delovni sestanek povabili predstavnike ZZS Kranj in zdravnike iz ZD Železniki. Našemu vabilu so se prijazno odzvali. Tematika delovnega sestanka je bila vezana na bolezni, bolniške izostanke in perečo problematiko. Vodja - direktorica OE Kranj - gospa Nataša Čarman Korenjak je za naše glasilo napisala spodnji članek, za kar se ji najlepše zahvaljujemo.

Imenovani zdravnik Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZS) v skladu z 81. členom ZZVZ in Pravili odloča o začasni nezmožnosti za delo zavarovancev iz bolezenskih razlogov nad 30 dni.

Običajno se postopek pri imenovanem zdravniku uvede na predlog osebnega zdravnika zavarovane osebe, ki ga poda na predpisanem obrazcu "Predlog imenovanemu zdravniku", poleg pa posreduje tudi medicinsko dokumentacijo, predvsem dokumentacijo o bolezni oziroma poškodbi, ki je neposredni vzrok za napotitev, ter morebitno drugo dokumentacijo in druge predpisane listine. Osebni zdravnik mora zavarovanca vsaj 3 dni pred pretekom zadržanosti od dela, katere ugotavljanje sodi v njegovo pristojnost, če oceni, da še vedno ni sposoben za svoje delo, napotiti k imenovanemu zdravniku. Rok je lahko spoštovan le, če se zavarovanec pri osebnem zdravniku pravočasno zgloši.

Imenovani zdravnik odloča o začasni zadržanosti od dela skladno z zakonskimi pooblastili, na podlagi izkazane medicinske dokumentacije in upošteva delo, za katero ima zavarovanec sklenjeno delovno razmerje oziroma za delo, ki ga dejansko opravlja. V primeru ugotovljene invalidnosti se upošteva delo, ki je za zavarovanca ustrezno določeno na podlagi dokončne odločbe ZPIZ. Imenovani zdravnik lahko pred sprejemom odločitve zahteva tudi od zavarovane osebe, da mu posreduje določeno dokumentacijo, če je iz podatkov v zdravstveni kartoteki oziroma iz navedb osebnega zdravnika razvidno, da z določeno dokumentacijo razpolaga le zavarovana oseba in ne osebni zdravnik. Tako je priporočljivo, da zavarovanec medicinsko dokumentacijo, ki jo pridobi v postopku zdravstvene obravnave, sproti posreduje osebnemu zdravniku oziroma imenovanemu zdravniku, če pridobi kakšen izvid tekom postopka odločanja imenovanega zdravnika. Po pregledu medicinske dokumentacije imenovani zdravnik oceni, ali je potrebno pred odločitvijo zavarovano osebo povabiti na pregled ali na razgovor. Pregled pri imenovanem zdravniku mora biti opravljen v primeru, če to zahteva zavarovana oseba. V primeru, če oceni, da je to potrebno, lahko imenovani zdravnik zahteva določeno dokumentacijo tudi od delodajalca zavarovanca.

Imenovani zdravnik mora izdati odločbo o začasni zadržanosti od dela najpozneje v 8 dneh po prejemu predloga osebnega zdravnika oziroma v 8 dneh od dopolnitve nepopolnega predloga oziroma posredovanja dokumentacije, če je bila le-ta pomanjkljiva. Imenovani zdravnik opredeli začasno zadržanost od dela z datumom njenega začetka in zaključka, navede, ali je zavarovanec nezmožen za delo v polnem oziroma skrajšanem delovnem času ter razlog začasne zadržanosti od dela (bolezen, poškodba pri delu, poškodba izven dela itd.). Zavarovancu mora dati navodila o ravnanju v času zadržanosti od dela (režim življenja, strogo ležanje, počitek, sprehodi ...). V času zadržanosti od dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege, mora zavarovanec, ki se zdravi doma, biti na svojem domu. Odsotnost z doma je možna ob odhodu na zdravniški pregled, terapijo oziroma v primerih, ko odsotnost ne vpliva negativno na potek zdravljenja oziroma če imenovani zdravnik to odredi ali dovoli. Za odhod izven kraja bivanja je vedno potrebna odobritev osebnega zdravnika. Namen navodil za ravnanje je zagotoviti zavarovancu čim hitrejšo okrevanje, povrniti njegovo delovno zmožnost in s tem vrnitev na delo. Zaradi ugotovitve, ali zavarovanec v času začasne zadržanosti od dela spoštuje navodila o ravnanju, lahko imenovani zdravnik odredi laično kontrolo. Tako ravna tudi v primeru prejema obvestila, da zavarovanec ne spoštuje navodil o ravnanju oziroma opravlja

pridobitno delo. V primerih kršenja navodil mora imenovani zdravnik pozvati zavarovano osebo in ugotoviti, ali so še podani razlogi za začasno nezmožnost za delo.

Zavarovanec mora ravnati v skladu s prejeto odločbo od dneva prejema odločbe dalje. Odločbe, izdane s strani imenovanega zdravnika, so za zavarovance in njihove osebne zdravnike obvezni. Osebni zdravnik ne more ugotoviti pri zavarovancu začasne zadržanosti od dela zaradi iste bolezni oziroma stanja, za katero je imenovani zdravnik oziroma zdravstvena komisija ugotovila, da ni več utemeljena in od izdaje zadnje odločbe še ni preteklo 30 dni. To lahko stori le izjemoma, če gre za nenadno in nepričakovano poslabšanje zdravstvenega stanja zavarovanca, kar dokazuje z dokumentacijo, iz katere je razvidno, da je prišlo do poslabšanja zdravstvenega stanja. V tem primeru mora osebni zdravnik zavarovanca še isti dan napotiti na obravnavo k imenovanemu zdravniku. Če imenovani zdravnik ne ugotovi razlogov za zadržanost od dela, velja ta ugotovitev za naprej.

Če se zavarovanec ali delodajalec ne strinjata z odločbo imenovanega zdravnika, se lahko zoper odločbo pritožita. Pritožba se vložijo osebno pri imenovanem zdravniku, ki je izdal odločbo, ali po pošti, v petih delovnih dneh od vročitve odločbe.

Pritožbo, ki ne zadrži izvršitve, obravnava zdravstvena komisija, ki jo sestavljata dva zdravnika in en univerzitetni diplomirani pravnik. Komisija o svoji odločitvi izda odločbo najpozneje v osmih dneh po prejemu pritožbe. Tudi zdravstvena komisija lahko, pred sprejemom odločitve, od zavarovanca zahteva dopolnitev dokumentacije oziroma zavarovanca vabi na osebni pregled. Zdravstvena komisija lahko, v nasprotju z odločbo imenovanega zdravnika, odloči, da so oziroma niso podani razlogi za zadržanost od dela in zato pritožbi ugodi ter odločbo imenovanega zdravnika spremeni. Sicer lahko zdravstvena komisija, kadar ugotovi, da je bila odločitev imenovanega zdravnika pravilna, pritožbo zavrne kot neutemeljeno. Zoper odločitev zdravstvene komisije, če se z njo ne strinja, lahko zavarovana oseba oziroma delodajalec, v roku 30 dni od njene vročitve, vložijo tožbo na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani. Ne glede na vloženo tožbo se mora zavarovanec ravnati v skladu s prejeto odločbo zdravstvene komisije.

Iz navedenega izhaja, da je za pravilno ugotavljanje zavarovančeve zmožnosti za delo ter učinkovito vodenje postopka odločanja o začasni zadržanosti od dela bistveno, da ima imenovani zdravnik na voljo vso razpoložljivo dokumentacijo ter da se vsi vpleteni v posameznih fazah postopka pravočasno odzivajo na zaprosila po posredovanju dodatne dokumentacije ali udeležbo na osebni obravnavi, predvsem pa vsi delujejo v smeri čimprejšnje vrnitve zavarovanca na delo. Pomembno je zavedanje, da ni potrebno, da je zavarovanec popolnoma zdrav, ko prične z delom, ter da se takrat, ko je to skladno z medicinsko doktrino, terapija izvaja ob delu in se določene napore vložijo tudi v iskanje možnosti začasne prilagoditve delovnega mesta oziroma dela, saj so koristi čimprejšnje vrnitve na delo pomembnejše od morebitnih težav na delovnem mestu.

NE SPREGLEJTE, da se je potrebno v primeru bolezni ali poškodb najkasneje v TREH DNEH JAVITI SVOJEMU OSEBNEMU ZDRAVNIKU!

NA OBISKU V GKN DRIVELINE

Erika Teropišič

V organizaciji podjetja Žito smo si 9.3.2017 ogledali podjetje GKN DRIVELINE iz Zreč. Iz našega podjetja smo se ogleda udeležili Barbara Benedičič, Jernej Jurgele in jaz. Povabilu smo se z veseljem odzvali. Sprejel nas je g. Tomaž Turinek, projektni vodja izboljšav. Že ob samem vstopu v avlo podjetja je bila prva informacija na TV-ekranu - »1450 dni brez poškodb«. Po stenah hodnikov so informacije o zgodovini podjetja, našete so prelomnice podjetja in nanizani izdelki, ki jih proizvajajo. Velik poudarek je na varnosti zaposlenih. Na vsakem koraku so plakati, panoji z obvestili ali navodili s področja varnosti pri delu.

Podjetje se že 3 leto ponaša s certifikatom Družini prijazno podjetje.

Lastništvo je 100-odstotno v tuji lasti. Razdeljeno je v 4 divizije. V GKN Zreče je avtomobilski program, kjer izdelujejo polosovine in zglobe. Trenutno je zaposlenih 403 delavcev. Proizvodnih površin je 11.500 m². Obseg proizvodnje se veča, zato se soočajo s pomanjkanjem proizvodnih prostorov in intenzivno iščejo možnosti za širjenje tudi v sklopu objektov Uniorja. Do konca leta 2017 planirajo zaposliti še 70 novih delavcev.

Vizija podjetja je postati ključni dobavitelj zglobov za V&J Evropo, zagotavljati servis že obstoječim externim kupcem in povečati raznolikost proizvodov.

Začetki proizvodnje segajo v leto 1986, predvsem za kupca Zastava. Sledila so težka obdobja, izguba trga. Leto 1999 je za podjetje prelomno leto. To je začetek sodelovanja s podjetjem Fiat in dolgoročnega trenda rasti podjetja. Vsako leto pridobijo vsaj enega novega partnerja, kar je razvidno tudi iz prikazanih podatkov za program polgredi. V letu 2008 so izdelali 1.200 kosov na dan, v letu 2016 pa 6.200 kosov na dan. Še vedno pa je njihov največji kupec podjetje Fiat. Bodoči razvoj vidijo v komponentah za podjetja Honda, Mercedes in Volvo.

Centralni mazalni otok v proizvodnji

Pridobili so tudi certifikat za varčevanje z energijo ISO 5001. Za vsak stroj je bila izdelana analiza o porabi električne energije. Na podlagi le-te so izdelali navodila za ravnanje oz. varčevanje z elektriko.

Na področju notranje logistike so pričeli s postopnim uvajanjem vlakovne kompozicije v proizvodnji. Sistem je dober, zato planirajo do konca leta izločiti viličarje iz proizvodnje.

Model izvajanja 5S-metode in same organizacije dela vodi centralno podjetje. Organizirani so v celice s 4 zaposlenimi. Celica sestavlja 20 strojev. Vsaka celica ima svojo tablo z informacijami, kjer spremljajo OEE, nekakovost ... Pri tabli celice se vršijo tudi menjave izmen. Pri menjavi izmen sodelujejo tehnolog, vzdrževalec delavec. Presoje izvajajo 1x tedensko. Presojevalec ocenjuje drugo celico in ne svoje. Če se presoja ne izvede po planu, prejme presojevalec rdeči karton. Trije rdeči kartoni - sledi zagovor pri direktorju.

Veliko vlagajo v človeški kapital, kjer je še vedno glavni cilj:

- 0 nesreč; aktivnosti na področju varstva pri delu
- razvoj zaposlenih; vsaj 4 dni izobraževanja na leto na zaposlenega
- aktivno vključevanje zaposlenih; knjiga izboljšav, vključevanje v projekte in timsko delo
- izboljšanje delovne učinkovitosti; vitko voditeljstvo, letni razgovori z zaposlenimi

Predloge, ideje, izboljšave zaposlenih nagrajujejo v materialni obliki po sistemu 4 realizirani predlogi - nagrada. Za večje prihranke pa v denarni obliki. Tudi za doseganje postavljenih ciljev na oddelek se prejemajo kvartalne nagrade. Spremljajo se kazalniki; 5S, stroški orodja, nekakovost in produktivnost.

Vsak delovni dan v tednu se zjutraj zbere ekipa na »info. sestanku«, ki traja največ 15 minut. Sodelujejo oddelki tehnologije, vzdrževanja ..., odvisno od problematike.

Skozi delavnice vlagajo in razvijajo svoje kadre za vodje Lean timov, kjer želijo usposobiti čim več vodij za učinkovito izvajanje, vodenje in uporabo vseh orodij Lean-a. Letni plan Lean delavnic potrdi direktor. Dela se na konkretnih primerih iz proizvodnje in zaključni predstavitevijo vodstvenemu timu.

Vedno poudarjamo, da je za izvajanje 5S-metode in tudi vseh ostalih metod ključna podpora vodstva. Pri njih se to izraža v tedenskih obhodih, imenujejo jih Gemba Walk.

Izberejo naključno celico. Pregledajo se napredek, aktivnosti in kazalniki. Med podjetji na tej lokaciji (Unior, Komet) se 1 x mesečno vršijo izmenjave dobrih praks, ki jih tudi objavljajo na svojih portalih. Nevarni dogodki in ukrepi se slikovno objavljajo na portalu, in sicer za vse 4 divizije GKN zaradi preprečevanja ponovitve v ostalih enotah.

V podjetju imajo učinkovit izobraževalni sistem usposabljanja novozaposlenih. Traja 2 dni. Vključuje izobraževanje o izvajanju 5S-metode, varnosti ter program proizvodna šola. V tem delu sodelavci iz oddelkov tehnologije in kakovosti delavca seznanijo z delovno dokumentacijo, merilnimi metodami, uporabo meril. Sledi preverjanje usposobljenosti. Po uspešno zaključenem izobraževanju delavec nastopi delo v proizvodnji.

Čiščenje z avtonomnim vzdrževanjem izvajajo dnevno ob koncu izmene 15 minut. Generalna čiščenja pa potekajo tedensko ob petkih od 12.00 do 14.00 ure, in sicer samo v dopoldanski izmeni. Ugotovili so, da je 15 minut premalo za vzdrževanje čistoče strojev in opreme.

Velik poudarek je tudi na pohvalah zaposlenih. Prepoznajo in spodbujajo dobre dosežke zaposlenih in jih tudi nagrajujejo.

Iz evropskih sredstev so za projekt industrije 4.0 prejeli precejšnja sredstva, s katerimi nameravajo v letu 2017 vpeljati digitalizacijo delovne dokumentacije.

Obisk v podjetju GKN je bil zelo zanimiv. Izvajanje 5S-metode v podjetju živi in daje rezultate. Učinki stalnih izboljšav, aktivnosti in njihovo nagrajevanje je spremenilo miselnost zaposlenih. Vsi zaposleni so za izvajanje 5S-metode zelo motivirani.

Avtomat z zaščitnimi rokavicami, uporaba kartic za registracijo

Nataša Dolenc

Predstavljajo se sodelavci, ki so se nam pridružili v začetku letošnjega leta. Vsem, ki ste se odzvali, se zahvaljujemo za sodelovanje.

TADEJ ABINA

Ime mi je Tadej Abina in prihajam z Godešiča. S programiranjem sem se začel ukvarjati med študijem na Fakulteti za računalništvo in informatiko, na kateri sem pred šestimi leti tudi diplomiral.

Zaposlitev v Domelu mi je priporočil prijatelj, predvsem pa je k odločitvi pripomogla želja po spremembi in novih izzivih.

Delam v oddelku informatike kot programer in se ukvarjam predvsem s posodobitvijo obstoječih in razvojem novih intranet aplikacij.

Z odločitvijo za zaposlitev v Domelu sem izredno zadovoljen, saj mi delo omogoča širjenje znanja na področja, ki so mi bila pred manj znana.

V prostem času se ukvarjam z glasbo in grafičnim oblikovanjem.

DAVID SPORIŠ

Moje ime je David Sporiš in prihajam iz Žirov. Pravzaprav iz manjše vasice Selo, ki se nahaja na obrobju Žirovske kotline. Star sem 22 let in to je moja druga zaposlitev. Nekaj manj kot 2 leti sem bil namreč zaposlen v Poclair Hydraulic v Žireh. Po pogovorih z delavci v Domelu pa sem se odločil, da zgrabim priložnost in si poiščem službo drugje. Sedaj delam v Domelu na oddelku avtomatskih stiskalnic na Trati. Ker se delu na takih strojih še prilagajam, trenutno nimam točno določene zadolžitve, sem pa dnevno dodeljen enemu izmed sodelavcev,

ki potrebuje pomoč. Če se ozrem nazaj na mojo prejšnjo zaposlitev, nikoli ne obžalujem odločitve o menjavi službe in sem vesel, da sem izbral to pot. Sreča je očitno res naklonjena hrabrim. V prostem času rad hodim v hribe ter preživim veliko časa v naravi. Kdaj pa kdaj pa je lepe trenutke v naravi treba deliti tudi z drugimi. Tu pridejo prav znanja uporabe digitalnih fotoaparatom in programov za urejanje slik ter video posnetkov. Veseli me delo z računalniškimi sistemi in včasih tudi servisiranje elektronskih naprav.

ALJAŽ BERNIK

Moje ime je Aljaž Bernik in prihajam iz Škofje Loke. Po izobrazbi sem strojni tehnik.

Domel je moja prva zaposlitev, s katero sem zelo zadovoljen. Pred tem sem delo opravljal preko študentskega servisa v različnih podjetjih, kjer sem pridobil veliko znanja na področju strojništva.

Za zaposlitev v Domelu sem se odločil predvsem zaradi novih izzivov ter boljših pogojev dela.

Moja naloga je, da orodja za brizganje termoplastov čim hitreje popravim in s tem omogočim nemoteno delovanje proizvodnje. Pri tem mi pomagajo sodelavci s svojimi bogatimi izkušnjami.

V prostem času se rad družim s prijatelji, igram nogomet in hodim v hribe.

SIMON SELIMOVIC

Sem Simon Selimović, prihajam iz okolice Naklega, končal sem osemletko.

Imam 39 let. Delovne dobe imam 15 let. Večinoma sem delal v proizvodnji, imam pa tudi izkušnje na terenu.

Domel je na dobrem glasu in sem vesel, da sem del njega tudi jaz.

Delam na avtomatski stiskalnici (AS). Moje zadolžitve so, da skrbim za kvaliteto izdelkov in pa urejenost delovnega mesta ter izvajam zadolžitve, ki so mi dane od nadrejenih.

Hobiji: kolesarjenje in plavanje. Šport mi vsekakor ni tuj.

SMED-

DELAVNICA NA LINIJI HOYER

JURE PRIMOŽIČ

Sem Jure Primožič, doma s Praprotnega. Rojen sem v Kranju, 4.12.1991. Po izobrazbi sem splošni maturant. Delo v Domelu je moja prva resna (in redna) zaposlitev.

V Domelu sem se zaposlil, ker sem zaradi »težav« na faksu potreboval redno zaposlitev. Med iskanjem službe sem naletel na Domelov oglas za obrat na Trati in takoj sem vedel, da je to prava priložnost zame. Tako sem od 3. 1. 2017 zaposlen na delovnem mestu proizvodni delavec III v oddelku Avtomatske stikalnice Trata (po domače Šularce). Moje zadolžitve obsegajo čim učinkovitejše upravljanje stroja po mojstrovih izbirah, primarni nadzor kakovosti in pakiranje, občasno tudi pomoč pri reševanju reklamacij.

Na delovnem mestu sem od sedaj opazil predvsem to, s kakšno zagnanostjo vsak

zaposleni, od štancarja prek tehnologa do vodstva opravlja svoje delo in kako so si ljudje pripravljani pomagati. Opažam tudi, kako nič ni prepuščeno naključju, za vsak proces je izdelan natančen načrt, ki se ga v čim večji meri poskuša izpolnjevati.

V prostem času predvsem sedim - na fotelju s knjigo, pred računalnikom, na biciklu. Sem in tja zlezem na Lubnik, Križno goro, Blegoš ali Sv. Tomaž in sem in tja obiščem kakšen kulturni dogodek. Sicer pa se udeležujem tudi v gledališki skupini KD Bukovica-Bukovščica in v pevskem zboru Crescendo.

JAKOB ŠUŠTAR

Sem Jakob Šuštar, doma sem v Železnikih. Po izobrazbi sem magister inženir arhitekture. Pred zaposlitvijo v Domelu sem bil zaposlen v podjetju Bosch Rexroth. V Domelu sem zaposlen kot pripravnik v bazičnem razvoju na področju mehanskega razvoja, kjer trenutno sodelujem pri izdelovanju 3d modelov zasnov novih produktov ter izdelujem in popravljam risbe. Zavedam se, da je do samostojnega dela še dolga pot, zato me veseli, da so me sodelavci dobro sprejeli in so mi vedno pripravljani pomagati ter deliti svoje izkušnje z menoj. Delo v podjetju Domel je pravi izziv, ker soustvarjamo globalne trende, hkrati pa je podjetje angažirano v lokalni skupnosti ter poskrbi, da se zaposleni in domačini lahko družbeno, kulturno in športno udeležujemo.

BOŠTJAN ŠOLAR

Sem Boštjan Šolar. Prihajam iz vasi Rudno. Po izobrazbi sem mizar. Nazadnje sem bil zaposlen v Alpsu kot skladiščnik. To delo sem opravljal 18 let. Izvedel sem, da v Domelu potrebujejo nove skladiščnike, zato sem se odločil in napisal prošnjo. Tako tudi sedaj opravljam delo skladiščnika na novi lokaciji v Škofji Loki.

V prostem času se družim s prijatelji, sem član gasilskega društva Rudno in pomagam športnemu društvu na Smučišču Rudno.

Marko Podobnik

Hoyer je proizvodna linija za avtomatsko izdelavo turbo koles s pestom.

Na liniji se izvajajo avtomatska sestava in zakovanje turbo koles, tampotisk, zakovanje tulke in podložke, struženje vratu turbine in zlaganje v zalogovnik. Linija ima tudi avtomatsko kontrolo izdelanih kosov. V primeru odstopanja od predpisanih mer stroj tak kos izloči.

Na začetku so se na liniji izdelovala samo turbo kolesa 463 velikosti Ø90 brez struženja.

Z razvojem novih sesalnih enot pa se je povečalo tudi število novih tipov turbin, ki se izdelujejo na liniji. Najprej smo začeli izdelovati turbo kolesa 464 in nato še turbine 458. Na teh turbinah je bilo predpisano tudi struženje vratu, zaradi boljšega izkoristka. Zaradi omenjenih potreb se je dogradila še postaja za struženje. Nove turbine so vedno manjšega premera od Ø90 do Ø65 in so zato tudi bolj zahtevne za izdelavo. Zaradi tega je bilo na liniji potrebno izvesti in izdelati kar veliko predelav in izboljšav.

Trenutno se na liniji izdeluje 6 osnovnih kod turbinskih koles. Te pa imajo še izpeljanke: stružene ali ne stružene, s tampotiskom ali brez tampotiska, z belim ali črnim tampotiskom in z vgrajeno tulko 463 ali tulko 458.

Na liniji Hoyer imamo povprečno 1 do 2 menjavi tipa turbin na teden. Letna planirana količina vseh izdelanih turbin na liniji je približno 3.000.000 kosov. Na liniji se izdelata 670 kos na uro.

Zaradi povečanega obsega proizvodnje in posledično več menjav smo se odločili za izvedbo SMED-delavnice na liniji Hoyer. Naš cilj je bil, da s skrajšanjem časov menjav povečamo produktivnost na liniji. Določili smo ekipo, ki bo sodelovala pri tem in datume izvedbe posameznih delavnic.

V ekipi smo bili:

- Igor Slabe – kakovost,
- Bernarda Šturm – operater na liniji,
- Dominik Jelovčan – mojster,
- Marko Podobnik – tehnolog,
- Barbara Benedičič – TPM-koordinator,
- Miha Vedenik – Lean Rešitve.

Jasno smo definirali, kaj želimo doseči z delavnicami: skrajšanje sedanjega časa menjave (3 ure) za 30 odstotkov, za mojstra in operaterja lažje menjave, manj nepotrebne gibanja in hoje pri menjavah.

Na liniji Hoyer imamo dva tipa menjav: krajša menjava je med turbinami 463.2.275 in 464.2.475 ali pa menjava med turbinami kode 458. Pri krajši menjavi ni potrebno menjati postaj za doziranje tulke in podložke ter stružnega dela.

»TIMA ZA PROMOCIJO ZDRAVJA«

Daljša menjava pa je med turbinami 463 - 464 in 458. Tu pa je potrebno izvesti menjavo na vseh postajah linije in zalogovniku.

Na začetku je bil čas daljše menjave 6 ur in več, krajše pa okrog 3 ure. Že pred začetkom SMED delavnice smo s pomočjo proizvajalca linije in z našimi izboljšavami zmanjšali čas daljše menjave na dobre 3 ure, čas krajše pa na približno 1 uro in 30 minut. S strani proizvajalca linije smo bili pohvaljeni zaradi ohranjenosti in čistoče linije ter urejenosti delovnega mesta in okolice.

Prvo SMED delavnico smo izvedli 26. 10. 2016.

Uvodoma smo imeli kratko izobraževanje in v nadaljevanju razdelitev nalog. Izvedbo menjave smo snemali s kamero in z risanjem špageti diagrama. Prva menjava je trajala približno 3 ure.

Pri tem načinu menjave mojster sam izvaja menjalna dela na vseh postajah, operater mu sledi in dostavlja menjalne dele iz vozička. Zamenjane dele očisti in jih odlaga nazaj na zato določena mesta na vozičku.

Ob koncu menjave smo si pogledali posnetek in špageti diagram. Izdelali smo grob opis del, zaporedje operacij ter kreirali nastavni list – menjava za mojstra in operaterja. V listo aktivnosti smo zapisali naloge z odgovornimi osebami ter roki izvedbe.

Drugo SMED delavnico smo izvedli 5. 11. 2016.

V listi aktivnosti smo preverili izvedbo zastavljenih nalog. Po novih navodilih za mojstra in operaterja smo naredili menjavo, jo ponovno posneli s kamero in beležili z špageti diagramom. Rezultat druge menjave se je bistveno izboljšal. Čas je bil 1 uro in 50 minut.

Po novem nastavnem listu sedaj mojster sam pobira menjalne dele z vozička, ki ga vozi s seboj, jih zamenja in očisti tudi odloži nazaj. Operater opravlja svoje delo – menjavo palet, pripravo tampotiska in dozirnih bobnov s polizdelki. Predelal se je tudi zalogovnik, tako da ga ob menjavah ni več potrebno nastavljati.

Ob koncu menjave smo si zopet pogledali posnetek in špageti diagram. V nastavni list - menjava za mojstra in operaterja smo dodali še določene spremembe in razdelili naloge do izvedbe tretje delavnice.

Tretjo SMED delavnico smo izvedli 26. 11. 2016.

Ponovili smo postopek iz prejšnjih delavnic. Rezultat se je še izboljšal. Dosegli smo čas 1 uro in 25 minut.

Z doseženimi rezultati smo bili izredno zadovoljni in tudi cilji so bili preseženi. Največ časa smo pridobili z reorganizacijo dela mojstra in operaterja, predelavo zalogovnika in s prilagoditvijo delovnih pripomočkov. Izdelana so navodila za menjave. Podučili smo vse operaterje na liniji Hoyer. Čase menjav stalno spremljamo in beležimo.

Rezultat SMED-delavnice je skrajšanje časa trajanja daljše menjave iz 3 ur na 1 uro in 25 minut, čas krajše menjave pa iz 1 ure in 30 minut na 45 minut.

V Domelu se je že leta 1998 aktivno pristopilo k spremljanju boleznin zaposlenih.

Robert Mesec

Člani prvega tima za Absentizem in motivacijo so iz leta v leto pridobivali nove izkušnje, nova znanja in pristope k izboljšanju delovnih pogojev zaposlenih. Le-to seveda posledično pomeni, da so sodelavci bolj zadovoljni z delovnim mestom, njihova pripadnost podjetju je večja. Vse skupaj se odraža v zniževanju odstotka odsotnosti naših sodelavcev od dela zaradi raznovrstnih obolenj.

V vsem času delovanja tima se je leta 2003 preimenoval iz »Tima za Absentizem in motivacije« v »Tim za promocijo zdravja«. Pobuda za spremembo imena tima je bila soglasno sprejeta na predlog Janje Kozjek. Poleg menjave imena so se menjali tudi člani, ki so aktivno sodelovali pri iskanju ustreznih rešitev za vse zaposlene. Ker se sam osebno ob vodenju montaže dnevno srečujem s problemom odsotnosti od dela, sem z veseljem sprejel ponujeno vodenje ekipe, ki bo tudi v prihodnje iskala rešitve za vse zaposlene v Domelu.

Na prvem sestanku v mesecu novembru 2016 so se pregledale izpeljane naloge iz preteklega leta in predstavili prvi koraki pri nadaljevanju dela.

Ker sam osebno menim, da je sodelovanja z lečečimi zdravniki premalo, smo v začetku leta 2017 organizirali sestanek, na katerega so bili povabljeni zdravniki Zdravstvenega doma Železniki in predstavniki ZZS, Območne enote Kranj. Odziv je bil presenetljivo dober, saj se je na naše povabilo odzvalo kar 6 zdravnikov. Po ogledu naših delovnih prostorov smo imeli sproščen pogovor. Ob koncu srečanja je bilo zadovoljstvo tako s

strani povabljenih zdravnikov kakor tudi s strani vodij oddelkov, ki so sodelovali pri pogovoru. Vsi smo se strinjali, da bi podobo srečanje organizirali vsaj 1 x letno, za posamezne primere naj bi se skušali dobiti bolj na osebni ravni.

Z namenom ozavestiti vodje o pomenu njihove vloge pri zdravju in počutju zaposlenih s pomočjo »mehkih metod« se je v mesecu februarju in marcu organiziralo izobraževanje za vse mojstre, vodje izmen ter vodje oddelkov. Predavanje z naslovom »Vrednota zdravje« je izvajala ga. Simona Ažman. Ker je bil odziv na izobraževanje izredno dober, smo se s predavateljico dogovorili, da se izpelje še izobraževanje za vse zaposlene v proizvodnih ter režijskih službah. Posamezniki ste vabila za izobraževanje že prejeli, ostali jih še boste. Izobraževanja za proizvodne delavce planiramo izpeljati do poletnih počitnic, v jesenskem času bomo nadaljevali še z izobraževanjem v režijskih službah. Vsem slušateljkam in slušateljem želim, da na predavanju pridobijo koristne informacije, ki nas bodo popeljale do boljšega počutja na delovnem mestu.

Tim za promocijo zdravja si je postavil dokaj ambiciozne cilje, ki jih bomo skupaj s sodelovanjem z upravo skušali v celoti izpolniti. Trenutno so v fazi nakupa 4 enaki defibrilatorji, ki se bodo namestili na vse lokacije Domela: Plavž, Otoki, Trata in Reteče. Trenutni defibrilator se bo doniral enemu od gasilskih društev v Selški dolini.

Naslednja težka naloga, ki je pred nami, pa je planiranje ergonomsko oblikovanih delovnih mest, poleg tega pa bo na posameznih mestih potrebno z manjšimi izboljšavami stanje izboljšati. Da bomo kos nalogi, se je organiziralo izobraževanje na temo opreme

Organizirano srečanje z zdravniki

delovnih mest po ergonomskih smernicah za vse tehnologe in konstrukterje. Na starejših delovnih mestih pa se opravlja preverjanje ustreznosti opreme delovnega mesta s predlaganimi ukrepi za izboljšanje stanja. V kolikor zaposleni meni, da je njegovo delovno mesto slabo opremljeno, naj prosim obvesti vodjo oddelka, ki je vključen v naš tim. Lahko pa posameznik pokliče na mojo tel. številko 310. Vsekakor bomo na delavčevo pobudo s pomočjo tehnologov in službe varnosti pri delu poiskali skupno rešitev, ki bo v skladu s smernicami ergonomsko opremljenega delovnega mesta.

V času delovanja tima za promocijo zdravja je uprava Domela prisluhnila skoraj vsaki naši pobudi. Tako se je tudi na pobudo tima na vseh lokacijah v Domelu pripravil »sadni kotiček«. Vsekakor je zaželeno, da zaposleni uživajo sveže sadje, saj že stari slovenski pregovor pravi: »Jabolko na dan – odžene zdravnika stran.« Namen sadnega kotička pa ni bila nabira jabolk v neomejenih količinah. Zato tudi s tem prispevkom apeliram na zaposlene, da z danimi dobrinami ravnajo skrbno.

Z zaposlenimi v kuhinji se dogovarjamo, da bi se jabolka tudi ustrezno označila – vrsta jabolk.

Seveda je prvenstvena naloga našega tima zaposlene vzdrževati v primerni kondiciji in zdravju, zato se preko ciljev našega tima organizirajo cepljenja proti gripi, cepljenja proti klopnemu meningitisu, zdravniški preventivni pregledi zaposlenih, pregledi dojk in prostate, ... Vsi zaposleni ste vabljeni, da se odzovete na omenjene preglede, saj se s preventivnim ravnanjem lahko odpravijo hujša in dolgotrajna obolenja. Prav tako se je v zadnjem letu ponudila možnost ročne masaže na lokaciji Železnikov in Škofje Loke. Masaža je subvencionirana, kakor so subvencionirane še marsikateri aktivnosti, ki jih zaposleni lahko koristijo v svojem prostem času. Največji delež subvencij gre v propagando in razvoj raznovrstnih športnih dejavnosti.

Kljub vsem aktivnostim se je odsotnost zaradi boleznin zaposlenih na delovnem mestu v zadnjih dveh letih nekoliko povečala. Tim bo skupaj z vsemi vodji predlagal in sledil ukrepom za zniževanje bolniške odsotnosti. Cilj podjetja je, da se približamo najboljšim, kjer je odsotnosti zaradi boleznin pod 4 odstotki.

Uprava Domela skupaj s predstavniki Tima za promocijo zdravja vsako leto zagotovi preko 150.000 €, ki so v osnovi namenjeni vsem zgoraj naštetim aktivnostim.

Ob tem se vsekakor moram zahvaliti aktivni vlogi sindikata in Sveta delavcev, ki z dodatnimi aktivnostmi in pogajanji z upravo, poskrbita za zadovoljstvo zaposlenih. Ravno v tem času predstavniki Sveta delavcev pripravljajo počitniške kapacitete, ki jih boste posamezniki koristili za svoj letni odmor. Prav tako ekipa Sveta delavcev igra aktivno vlogo pri organiziranju vseh športnih aktivnosti, ki jih subvencionira Domel. Po večletnem usklajevanju z upravo danes zaposleni v Domelu lahko koristijo tudi masažo telesa.

Sindikat pa vsako leto prevzame organizacijo piknika v Selcih. Vsi, ki smo bili prisotni na pikniku v lanskem letu, nam je le-ta ostal v prijetnem spominu.

Vodja tima za promocijo zdravja

Janez: V vseh teh letih sem v obeh organizacijah doživel, verjemite, za celo knjigo zanimivih dogodkov. Povedal bom le enega in ta me je dolgo spominjal na to, kako zelo so bili nekateri delavci pripadni tovarni. V času, ko smo režijski delavci delali v montaži in proizvodnji, sem bil razporejen na delo kovičenja paketov. To delo smo opravljali v parih, eden je paketiral, drugi pa kovičil. Do malice si bil na mestu A, po malici pa na mestu B. Ko je izurjena delavka, ki sem jo imel v paru, ugotovila, da sem nekoliko bolj počasen pri pakiranju, je ona cel teden paketirala, jaz pa kovičil. To pa vse samo zato, da sva naredila normo.

Oba sva bila aktivna v raznih odborih - Delavski svet, Sindikat in svet za kulturo. S sodelavci iz razvoja smo uprizorili lutkovno predstavo za otroke Pekarna MIŠ MAŠ in s tem razveseljevali otroke v različnih krajih. Celotno sceno in lutke smo izdelali sami.

Janez, nekako ne morem mimo teme dedek Mraz. Ali si kdaj računal, kolikokrat si se preobrazil v tega dobrega moža?

Ja, dedek Mraz. Vse kaže, da je ta dobri mož v decembru postal del mene samega. Težko razložim, kaj vsako leto začutim ob tej preobrazbi. Vsako leto prihajajo novi malčki, ki so prestrašeni, nabriti, veseli in jokajoči – ravno taki, kot smo mi odrasli. Razlika je le v tem, da oni ne dopuščajo napak in na vsako stvar odreagirajo spontano. Hitro ti tudi povedo, če imaš kakšen čuden zadah iz ust.

Vendar to ni odgovor na vprašanje. Leta 1972 je zbolel takratni dedek Mraz Lojze Bogataj. Takrat smo že nastopali v dramski skupini in smo sodelovali pri raznih proslavah in igrah. Režiserki Ladi Trojar se je zdelo primerno, da obolelega Lojzeta nadomestim. In glej ga zlomka – še lani smo skupaj z otroki prepevali »Naša četica koraka ...«. Zavedam pa se, da moj način obdarovanja ni vsem povšeči. Takrat se moraš zavedati, da vsem ljudem nikdar ne moreš ustreči, danes se lahko vsak odloča svobodno ...

Lidija, tudi ti si tekom let delovne dobe v sebi odkrila še en nov talent – postala si uspešna prodajalka kozmetičnih izdelkov. To počneš še danes. Ali lahko poveš kaj več o tem?

Že kot mlado dekle sem rada nabirala zelišča za osebno uporabo in tudi prodajo. S prisluženim denarjem sem si potem kupovala šolske potrebščine. Sem takšne vrste človek, da se rada družim z ljudmi, imam jih rada in vsakomur želim pomagati po svojih močeh. Zato sem res vesela, da sem našla take kozmetične izdelke, da ljudem lahko svetujem in jim pomagam lajšati težave. Spomladi leta 1993 sem odprla vrata svojega doma svetovalki kozmetične firme, da je predstavila paleto izdelkov. Ta predstavitev mi je bila tako všeč, da sem se s svetovalko

dogovorila za sodelovanje. Seznanila me je z vodjem, ki me je vpeljal v prodajo. Pridno sem spremljala njune predstavitve, kjer sem nabirala znanje o izdelkih. Kmalu sem tudi sama postala svetovalka. Prvo predstavitev sem naredila kar pri meni doma, nato so me v svoj dom povabile sestri Mira in Zlati ter svakinja Ksenija in mi pomagale orati ledino. V beležnico sem si napisala štirideset naslovov in telefonskih števil svojih prijateljev in znancev. Imela sem srečo, saj so mi skoraj vsi omogočili srečanja na svojih domovih. Znanje o artiklih sem nadgrajevala na sestankih, seminarjih in na terenu na predstavitvah. Veliko znanja pa sem dobila tudi z branjem knjig o zeliščih.

Moja zavzetost je bila kmalu nagrajena, saj nam vsako leto pripravijo izlet v razne evropske države. Ker rada potujem, na teh izletih vedno uživam. Seveda me ob tem podpira moj mož in pa cela družina.

Kot vsem upokojemcem verjetno tudi vama manjka čas. Kako vse skupaj usklajujeta?

Vse kaže, da midva nisva ravno prava upokojenca. Časa imava sorazmerno dovolj, res pa je, da ga je treba včasih skrbno razporediti.

Trenutno je za naju na prvem mestu vnuk Tilen, ki je pred mesecem dobil še sestrico Vito. Jaz se rad ukvarjam tudi z različnimi športnimi aktivnostmi, predvsem z nogometom in če je kaj snega tudi s tekmo na smučeh. Lidija pa redno obiskuje telovadbo. Skupaj rada gobariva, hodiva na sprehode in izlete, vrtnariva in urejava balkonsko cvetje in grmičevje okrog hiše.

Pred kratkim sva uresničila tudi najino skupno dolgoletno željo, saj sva naredila letno kuhinjo, v kateri sva sedaj dobesedno kuhana in pečena čez celo poletje. Že dobrih trideset let obiskujeva tudi predstave Prešernovega gledališča v Kranju, kjer imava abonma. Seveda pa je tudi druženje s prijatelji nekaj, kar ne sme manjkati v najinem urniku. Zelo rada se zavrtiva ob zvokih prijetne glasbe.

Še kakšna misel za konec ...?

Misel, ki večkrat potrka k nama in vam jo z veseljem poklanjava: **Razmišljate o velikih stvareh in uživajte v drobnih radostih! Pa srečno.**

Naš pogovor je prav hitro minil in sem se morala prav na hitro posloviti, ker so me čakale že druge obveznosti. Na koncu sem se Lidiji in Janezu zahvalila, da sta si vzela čas in jima zaželela, naj jima nikdar ne zmanjka življenjskega optimizma, saj je svet zaradi takih, kot sta onadva, lepši in svetlejši.

SPROŠČENO

VZDUŠJE ZAPOSLENIH NA SORIŠKI PLANINI

Aleksander Volf

Ko obiščemo Soriško planino, nas le-ta znova in znova pozdravlja s svojo neizmerno lepo naravno podobo. Tokrat se je na koledarju pisala nedelja, 12. marca, ko smo se zaposleni ob krasnem vremenu zbrali na planini. Pristrčno smo vas pozdravili že na parkirišču smučišča in vam razdelili smučarske karte. Že ob 10. uri sta nas čakali dve veleslalomski vožnji in v nadaljevanju prijetno sproščeno druženje med zaposlenimi. Prireditev smo po zgledu iz prejšnjih let v družabnem delu obogatili z vožnjami s pležuhi ter z velikim naborom praktičnih nagrad.

Svet delavcev kapitalsko povezanih družb, Marketing družbe ter Smučarski klub Domel smo se skupaj maksimalno potrudili, da je celotna prireditev potekala brez zapletov, da je bila veleslalomska proga dobro pripravljena, da vam ni krulilo po želodčkih, da ste se lahko preizkusili tudi v vožnjah s pležuhi ter da je vsak izmed zaposlenih prejel tudi praktično nagrado. Vso prireditev je izvrstno povezoval naš sodelavec Miloš Šmid, ki je poskrbel, da smo bili zaposleni o tekočem dogajanju stalno informirani, ni pa manjkalo tudi sproščeni in razvedrilni besedni vložki.

Po podelitvi priznanj med najboljše po posameznih kategorijah ter po zrebanju praktičnih nagrad smo med vse prisotne zaposlene podelili še glavno praktično nagrado - darilni bon za enotedensko bivanje v novi počitniški kapaciteti - mobilni hišici v kampu Aminess Sirena v Novigradu.

Start

Spust po veleslalomski progi

NAJHITREJŠI PO POSAMEZNIH KATEGORIJAH

DESKARJI

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	3	RUDI TAVČAR	00:40,4	00:38,0	00:38,0	00:00,0
2.	2	KRISTIJAN KOSTELEČ	00:48,1	00:46,7	00:46,7	00:08,7

ŽENSKE I. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	5	VILMA ŠOLAR	00:39,3	00:34,0	00:35,0	00:00,0
2.	7	JOŽICA DEMŠAR	00:39,5	DNF	00:39,5	00:05,5
3.	8	VIKTORIJA DEMŠAR	00:42,0	00:42,9	00:42,0	00:08,0

ŽENSKE II. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	18	ANA TUŠEK	00:32,2	00:32,6	00:32,2	00:00,0
2.	11	ANKA KALAN	00:36,3	00:34,1	00:34,1	00:01,9
3.	16	MARTINA ZGAGA	00:35,4	DNS	00:35,4	00:03,2

ŽENSKE III. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	21	ANA JELENC	00:46,6	00:42,2	00:42,2	00:00,0
2.	22	DAŠA PRIMOŽIČ	00:55,5	00:53,5	00:53,5	00:11,3

ŽENSKE III. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	23	BARBARA KUTIN	00:40,9	00:39,7	00:39,7	00:00,0
2.	24	NADJA KAPLJA	00:44,0	DNF	00:44,0	00:04,3

MOŠKI I. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	36	IZIDOR PINTAR	00:28,9	00:28,2	00:28,2	00:00,0
2.	34	BORIS JENSTERLE	00:29,3	00:28,6	00:28,6	00:00,4
3.	25	VILI RANT	00:31,8	00:30,6	00:30,6	00:02,5

MOŠKI II. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	52	JANEZ MARGUČ	00:28,5	00:28,2	00:28,2	00:00,0
2.	45	MATJAŽ ČEMAŽAR	00:30,3	00:29,3	00:29,3	00:01,1
3.	51	BORUT FEJFAR	00:29,5	DNF	00:29,5	00:01,4

MOŠKI III. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	54	JAKA KAVČIČ	00:31,2	00:30,0	00:30,0	00:00,0
2.	65	MARTIN ERŽEN	00:30,3	00:30,0	00:30,0	00:00,1
3.	56	JAKA MOHORIČ	00:33,2	00:30,8	00:30,8	00:00,8

MOŠKI IV. SKUPINA

Mesto	St. št.	Ime in priimek	Čas 1.tek	Čas 2.tek	Naj.čas	Zaostanek
1.	85	ANDREJ BENEDIČIČ	00:27,9	00:27,7	00:27,7	00:00,0
2.	80	MATEVŽ LUKANČIČ	00:29,5	00:28,4	00:28,4	00:00,7
3.	78	ERIK LUKANČIČ	00:29,3	00:28,4	00:28,4	00:00,7

Absolutna zmagovalca (z najhitrejšima časoma)

Priznanja v obliki medalj in pokalov najboljšim je s strani uprave in poslovodstev tokrat podelil direktor Razvoja in raziskav, mag. Matjaž Čemažar, ki je vse navzoče predhodno tudi pozdravil in nagovoril.

V nadaljevanju smo se na tekmovalni progi pomerili v vožnjah s pležuhi, kjer smo videli vrsto drznih voženj, tudi takih z atraktivnimi, a varnimi padci.

Vožnja s pležuhi

Sledilo je druženje ob odlični hrani, ki nam jo je pripravil naš poslovni partner Marin s.p.

Po podelitvi je potekalo žrebanje vseh praktičnih nagrad, ki smo jih tudi tokrat razdelili med prisotne udeležence, ki jih je prispeval marketing družbe in svet delavcev kapitalsko povezanih družb.

Zahvalili bi se radi vodstvu za podporo tej prireditvi, povezovalcu Milošu Šmid, Smučarskemu klubu Domel, ter seveda vam zaposlenim, da ste se tako množično odzvali našemu povabilu. Upamo in verjamemo da ste lepo preživeli prekrasen rekreativno-družaben dan, ter da vam je celotna prireditev ostala v lepem spominu.

Hvala za zaupanje in se že veselimo prihodnjega druženja z vami.

Svet delavcev kapitalsko povezanih družb

Sproščeno vzdušje pred podelitvijo priznanj najboljšim

V pričakovanju žreba praktičnih nagrad

Absolutna zmagovalca v vožnji s pležuhi

Podelitev praktičnih nagrad

NA

GREGORJEVO V ŽELEZNIKE

Vanda Hrovatin

12. marca goduje sv. Gregor. To je dan, ki je bil v preteklosti proglašen za prvi dan pomladi. S spremembo starega julijanskega koledarja v gregorijanski se je tudi gregorjevo premaknilo nazaj.

Vsekakor velja, da je sv. Gregor prinašalec svetlobe, kajti v preteklosti od tega dne dalje obrtnikom ni bilo treba več pri delu uporabljati luči, saj se je dan daljšal in je postajal toplejši. Še danes se je zaradi tega pomena ohranil običaj v krajih na Gorenjskem, da na predvečer otroci spuščajo »gregorčke« v vodo. To so razsvetljeni, danes že posodobljeni, splavi v obliki hišic ali barčic. Pogosto jih izdelujejo učenci v okviru šolskih dejavnosti. Običaj ima svoje korenine v Kropi, Železnikih, Trziču in Kamni Gorici, torej povsod, kjer je bilo razvito obrtništvo. Gregorjevo je tudi čas, ko v grmovju začnejo ptički žvrgoleti, zato pravimo, da se tega dne ptički ženijo. V preteklosti so nastali še drugi običaji in reki v zvezi s tem praznikom, in sicer v Ljubljani in okolici visijo na vsakem grmu pogačice za ptičjo gostijo, v Beli krajini iščejo otroci pod grmovjem "povitico", na Dolenjskem pa pravijo, da če je tega dne breza zelena, so kosi godni že ob sv. Juriju. Sv. Gregor je zavetnik rudarjev, zidarjev, izdelovalcev gumbov, učenjakov, učiteljev in študentov, predvsem pa glasbenikov in pevcev. Žene so se mu priporočale za rodovitnost.

V soboto, 11. marca 2017, smo se člani društva Sonček Zgornje Gorenjske v popoldanskih urah odpravili na pot proti Železnikom z namenom, da si ogledamo 22. prireditve Luč v vodo. Vožnja je hitro minila, saj nam jo je krajšal prijazen šofer. Po prihodu v Železnike smo odšli do bajerja pri Plnadi. Po pozdravnem nagovoru predsednika Turističnega društva Železniki Tomaža Weiffenbacha je sledil kulturni program. Zatem smo odšli do vode, kjer smo spuščali narejene barčice v vodo. Domačini so nam povedali, da s tem običajem obujajo spomin na čase, ko so v preteklosti s spuščanjem luči po rakah in potokih zaznamovali konec dela ob petrolejkah, saj je od gregorjevega naprej dan že toliko dolg, da je bilo tudi popoldne mogoče delati pri dnevni svetlobi. Ta običaj je bil v Železnikih še posebej prisoten, saj ima kraj dolgoletno železarsko in obrtniško tradicijo.

Po končanem ogledu smo se dobre volje odpravili proti domu v upanju, da se drugo leto ponovno udeležimo prireditve. Namen izleta je bil, da aktivno preživimo prosti čas, se spoznamo med seboj, družimo ter zabavamo, izmenjamo izkušnje. S tem pa želimo invalidnim osebam pomagati pri vključevanju v normalno življenjsko okolje, jih naučiti samostojnega in neodvisnega življenja ter osamosvajanja od staršev, po drugi strani pa to pomeni zanje pridobivanje novih izkušenj v različnih okoljih in situacijah.

NESOJENA

VETERINARKA

Ta moja hči. Psa imamo. Hrčka smo imeli, pa je ubogi revež dobil raka na zadnjem delu telesa, boljše povedano na genitalijah. Trpljenja se ni dalo več prenašati. Je spuščal glasove, ki jih ni nikdar prej. Uspavanje je bila edina možnost, da se je njegovo trpljenje konča. Hčerina prva izbira pri odločanju za študij je bila veterina, ne vzgojiteljska. Veterina, ja. Zaradi vasculitis alergike ji je bila le-ta prepovedana. Krasno, ne! Dlaka pa odsvetovana! Pa si je hči rekla, da bo pa skrbela za ribice. Koliko ihtiologov pa rabi naša mala državica? En inštitut je na Bledu. Če še obstaja?!

Marija Demšar

No ja, veterinarica ni, vzgojiteljica tudi ne. Živali ima pa neskončno rada. Psa imamo. A to je že splošno znano. Pa na občini je treba plačevati prispevke zanj. Oh, ta občina! Za tisto vodo, ki jo spiše – zanemarljivo – ostalo zlijem k rožam. Kopianja ne mara – vode sploh ne. Če je pa že prehudo umazan, se ga pa pač opere. Enkrat na mesec mogoče, ali pa v enem dvakrat. Računajo pa prispevek za pol osebe! Takle mamoi! Potem mi pa hči prinese domov še ščinkavca. Pobrala ga je pred Mercatorjem.

Res je moralo biti hudo z njim, da ga je lahko prijela in prinesla! Sicer se pa v tej trgovini ptički večkrat pojavijo. Če se je ščinkavec nekam zaletel, je bil gotovo malo omamljen. Doma sva mu dali malo vode na kljunček. Kapljica ali dve zadoščata. Eva bi ga pa kar na kliniko peljala. O, tam se pa vse plača.

Mehek in topel je bil. Ja. Sem imela boljši predlog. Vodo je posrkal. Dajmo ga na balkon. Tam je pristalo že mnogo ptičkov. Predvsem pomladi, ko je čas zanje. Vsi so po počitku lepo odleteli. Tudi ta je. Obe sva bili veseli, le pes je z laježem povedal svoje negotovanje. Naslednji večer me je pa klicala. Sem pomislila, da je kaj narobe. O ne! Samo ježa je pestovala. Oho, če že živim v skupnosti s psom, v živalskem vrtu pa ne bom. Toliko o moji nesojeni veterinariki! Je pa lepo, da ima živali rada. Jaz jih imam tudi, samo ježek sodi v naravo, pes v pesjak, a pri nas imamo tega »cimercotlčka«. Torej? Živi v skupnosti, v bloku. Če je tiho, je še dobro. Ko pa pozvoni domofon ali stacionarni telefon, potem se mu pa »odtrga«. Zvonec na vratih je pa itak obup! Ta majhna »kosmatija« se dere, laja, kot bi bil velik pes. 5 kg. Ja, res velik pes. Otroke ima pa neznansko rad. In oni njega. Rad se pusti božati. Samo imeti ga je treba pod nadzorom, da ne bi kakega prevrnil, ne zaradi nasilnosti, zaradi želje, da ga nekdo poboža, »pockrkla«.

Pred kratkim sva bila s psom pri moji zdravnici. Šlo le za preobvezovanje moje noge. Obe, zdravnica in sestra, sta povedali, da naju je že najavil, z laježem pač. Mogoče sva bila pa zato prej na vrsti. Tisti šiv na nogi je končno izginil. Potem pa izvem, da imam na glavi kar tri šive. Zadržite čase sem na vseh koncih (pa že od prej) pošita kot hčerine najljubše hlače. Jaz bi hlače že davno zavrgla, a me hči vsakič prepriča, da je »intervencija« še kako potrebna. V zadnjem času šivam le še na roke. Tisti šivalni stroj, ki je služil več kot 35 let, me ne uboga. Ne zateguje šivov, kot bi bilo potrebno. Ali ga zna kdo popraviti ali naj mi pa pove, kdo bi to storil. Stari dobri šivalni stroj Bagat, takrat nekaj najnovejšega z imenom Danica. Menda pa ima celo Iskrin motor. Ja, Iskra, predhodnica Elektromotorja, danes Domela.

Evo, pa prideš od šivanja vse do Domela. Sem že v Ljubljani povedala, da če bi vedela, da se bo tukaj šivalo, bi pa prinesla še kaj za šivanje od doma.

No, nekaj se vedno najde. Mogoče bi pa še bolje držalo, če bi me kdo naučil teh kirurških šivov. Ali pa tudi ne. Te je vedno treba odstraniti.

Potem pa moraš tam podpisati nekakšen vprašalnik. Tukaj se podpišite. Ali naj vam verjamem ali pa naj kar podpišem. Mi je zdravnica kar lepo vse razložila, poslikala tudi, pa ne z mobijem, s tako večjo, profesionalno kamero. Dokumente in moje noge. Podpisala sem, ker sem pač verjela temu drobčenemu dekletu. Vse je bilo OK, dokler nisem prehitro vstala s tiste mize. Vrtoglavica pač. Saj to se mi zgodi tudi doma, če prehitro planem iz postelje. Od sestre sem dobila kozarec vode in vprašanje, če mi je dobro. Rekla sem, da ja. Pa me je še kar gledala. »Ali naj verjamem?« je vprašala. »Saj sem jaz vam tudi. Kar verjemite.« Vse je bilo dobro. Hči me je kar nekaj časa čakala, potem pa me je odpeljala nazaj – v Železnike.

Srečen človek si, če ti ni treba plaziti po Ljubljani z javnim prevozom.

Sem pa v Ljubljani trikrat prosila, če mi odstranijo tisto reč na desnem sencu. Saj sem bila vendar na kirurški kliniki – dermatologiji. Ja, prav gotovo! Če nimajo vse podpisano, žigosano, morda še kaj. Drugače pa ne in ne, se ne lotijo ničesar!

Je pa naša zdravnica že boljša. Tega se je lotila, odstranila, zašila in poslala na preiskave na Bled. Mislim, da če se vsako noč nekaj zatrga in krvavi, potem je že moteče. Zrastlo pa je za nekaj milimetrov. Torej ta nadlega je šla stran!

Ma ja, so me pokrili. S tako zeleno krpo, ki se jo po moje da sterilizirati in je ponovno v uporabi! Gospa zdravnica me je pokrila, a jaz še nisem nehala »jezikati«. To je v preteklosti počela tudi moja prijateljica in sodelavka, ko je hotela utišati svojo papigo!

V Ljubljani ne zmorejo, v Železnikih pa! Pa še malo te mogoče ostrizejo. Saj ostriči tistih par las, ki jih premorem, gotovo ne more biti konkurenca moji frizerki. Delo na črno? Ne. Smeh je pa bil!

Smeh ja. Pomembnejši je od slabovoljnosti, žalosti ... Je nalezljivo vse skupaj, a le z dobro voljo in smehom se premaga veliko več težav. Ali pa skoraj vse.

In če se vrnem na hčer. Danes me pa ni spravila ravno v dobro voljo. Tokrat je prinesla živo in lepo, rjavkasto, poljsko miš. Malo vode, potem pa nazaj v naravo. Sedaj pa ne vem, ali so živali v našem kraju že hudo bolne ali pa je moja hči nekaj posebnega, ženski dr. Dolittle. Kaj pa dobim v prihodnosti domov?

Sicer je pa pomlad na vidiku. Trava zeleni, vse raste in brsti. Torej pozitivna energija na vidiku. Pa saj bo kmalu velika noč, potem pa še 1. maj. Lepe praznike vsem skupaj.

*Vrh je dosegljiv tistim,
ki premagajo ovire.*

DOMEL